NEUVOSTOLIITTO

N:o 8

1957

NUMEROSSA:

- **TIE KOSMOKSEEN**
- **Puolitoista miljoonaa traktoria**
- **SHOSTAKOVITSH OISTRAHISTA**
- **Muotikongressi**

Valok. S. Kropivnitski.

Lipetskin kaupungissa Zegelinkadulla asutetaan uutta taloa. Ensimmäisinä muuttomiehinä ovat tietysti lapset.

ETUSIVULLA nähdään niin sanottu evälaiva "Raketa", joka on valmistettu Gorkissa "Krasnoje Sormovon" telakalla. Viime vuonna tiedoitimme tämän epätavallisen moottorialuksen suunnittelusta ja rakentamisesta. Nyt julkaisemme sen kuvan. "Raketan" keulan ja perän alla on siipimäiset evät, jotka aluksen kulkiessa kohottavat sitä vedestä. Täten veden vastus vähenee jyrkästi ja aluksen kulkunopeus kasvaa kolminkertaiseksi tavallisiin sisävesillä käytettäviin moottorilaivoihin verrattuna, nousten yli 60 kilometrin tunnissa. Laivan pohjan alle muodostuva ilmatila estää keinumisen ja hyppelehtimisen korkeassakin aallokossa. Pienen uppoutumansa vuoksi laiva voi kulkea hyvinkin matalilla vesillä. Siinä on komentosillalta hoidettava 750-hevosvoiman polttomoottori.

Valok. V. Vyshkind.

KAUPUNKI JA SEN ISÄNNÄT

Kirj. **J. SMIRNOV.**

Vanhan Venäjän maalaiskaupungit olivat ihmeteltävän toistensa kaltaisia niin ulkonäöltään kuin elintavoiltaankin. Niissä oli pari—kolme sipulikupuista kirkkoa, muutamia kapakoita, kymmenkunta puotia sekä kauppatori, jolta tuli aina mädän heinän haju ja joka oli aamusta iltaan täynnä varpusia. Makuulle mentiin aikaisin, ikkunaluukut pantiin kiinni. Vain vanha yövahti jäi ulos torinlaitaan torkkumaan ja seuraamaan koirien kirmellystä. . .

Sana "maalaiskaupunki" on nyt jäämässä pois jokapäiväisestä kielenkäytöstä. Sen on työntänyt syrjään sana "maaseutu", joka merkitsee vain matkaetäisyyttä keskuksesta ja edellyttää yleisen kulttuuritason ja elämänrytmin samanlaista kehitystasoa.

Myös Lipetsk kuuluu entisiin maalaiskaupunkeihin. Kaikella kunnioituksella sen asukkaita kohtaan sanottakoon, etteivät he ole olleet syyssä siihen, ettei heidän kaupunkinsa ole näytellyt mitään huomattavampaa osaa historiassa ja etteivät läheskään kaikki maassamme tunne sen nimeä. "Lipetsk? Missä se sijaitsee? Ei, en ole käynyt." Juuri siksi se onkin kiinnittänyt huomiotamme.

(Jatkuu sivulla 20)

NEUVOSTOLIITTO

KERRAN KUUSSA ILMESTYVÄ KUVALEHTI

N:o 8

VENÄJÄN, SUOMEN, KIINAN, KOREAN, HINDIN, URDUN, ARABIAN, SERBOKROAATIN, ENGLANNIN, RANSKAN, SAKSAN, ESPANJAN JA JAPANIN KIELELLÄ

1957

Neuvostoliiton hallitusvaltuuskunnan vierailu Tshekkoslovakiassa. A. Novotný, N. Bulganin, N. Hrushtshev, A. Zápotocký, N. Patolitshev, O. Ivashtshenko ja V. Široký Prahassa.

Neuvostovieraiden vastaanotto Hengin kylän maatalousosuuskunnassa.

Valok. A. Garanin.

Havainnoitsijan huomioita

DOLLARIT LENTÄVÄT TUULEEN

Avioliitot jaetaan usein rakkaus- ja järkiavioliittoihin. Lisäksi on olemassa laskelmallisia hyötyavioliittoja, joita tosin pidetään vähemmän siveellisinä. Samaa on sanottava myös eräistä suuremmista liitoista. Esimerkiksi imperialistiseen laskelmointiin perustuvasta salaliitosta, joka koski Kiinan taloudellista saartoa. Tosin liittokumppanusten laskelmat ovat pettäneet ja osakkeenomistajat alkaneet kaihtaa pääosakkaan käskyjä; sillä kuten sananlasku sanoo: oma suu on sentään lähempänä kuin kontin suu!

Suurten ja onnellisten liittojen joukkoon voidaan laskea sosialististen maiden kansojen ystävyys. Sen perustana on aatteiden ja päämäärien yhtenäisyys, keskinäinen kunnioitus ja tasa-arvoisuus, vilpitön veljeys ja apu. Ja tuhlattiinpa dollareita kuinka paljon tahansa, sosialistisen leirin yhtenäisyyttä ei niillä voida murtaa. On tunnettua, että aate, joka valtaa joukot, kasvaa voittamattomaksi. Yhtenäisyyden ja ystävyyden aate on vallannut 900 miljoonaa sosialismin tielle kääntynyttä ihmistä.

Jos kenellä on jotain epäilystä tämän suhteen, niin muistakoon Neuvostoliiton hallitusvaltuuskunnan äskeistä vierailua Tshekkoslovakiaan. "Me näimme herttaisen hymyn kirkastamia kasvoja ja luottamusta säteileviä silmiä, kertoi N. Hrushtshev palattuaan Moskovaan.— On koettava syleilyjen lämpö ja kättenpuristusten lujuus, on kuultava äänten sydämellinen sointu tavattaessa ja keskusteltaessa, on tunnettava ihmisten vilpitön vieraanvaraisuus saadakseen täyden käsityksen Tshekkoslovakian kansan neuvostokansalle osoittaman ystävyyden ja veljeyden voimasta."

Neuvostoliiton hallitusvaltuuskunnan ja Tshekkoslovakian johtajien väliset neuvottelut sujuivat sydämellisen yksimielisyyden merkeissä, olipa sitten puhe sosialistisen ja kommunistisen rakennustyön ideologisista tahi käytännöllisistä kysymyksistä, kommunistisen ja työväenpuolueiden yhtenäisyydestä tai kansainvälisen tilanteen arvioimisesta, taloudellisten tehtävien ratkaisemisessa noudatettavasta koordinoinnista tai muusta.

KENEN PUOLESTA?!

Neuvostoihmiset tietävät hyvin, että sosialistinen järjestelmä ei miellytä kapitalisteja. Eiväthän neuvostoihmisetkään pidä kapitalistisesta järjestelmästä! Tämä ei missään nimessä merkitse, että katsantokantojen vuoksi pitäisi sotia. Yhteiskunnallisen kehityksen lakeja ei voida muuttaa. Mikään voima ei pysty palauttamaan kapitalistista järjestystä sinne, missä sen tilalle on tullut sosialistinen; yhtä vähän voidaan vallankumousta eksportoida muihin maihin. Siis meidän on elettävä rinnatusten samalla planeetalla. Ja kun asia on näin, niin johdonmukaisinta on sopia asiasta terveen järjen pohjalla. Onhan eittämättä parempi kilvoitella lihan, maidon ja voin kuin ydinaseen ja tykinruuan valmistuksessa! Ja mitä pikemmin lännen vaikutusvaltaiset piirit sen käsittävät, sitä parempi.

Arvioiden realistisesti mahdollisuutemme me kehoitamme kapitalistisia maita rauhanomaiseen kilvoitteluun kanssamme. Kaikki Neuvostoliiton ehdotukset leimataan kuitenkin eräällä taholla "propagandaksi". Siksi vedottakoon arvovaltaisiin asiakirjoihin ja elimiin. Yhdistyneiden kansakuntien taloudellisen ja sosiaalisen neuvoston viime kokouksessa YK:n asiantuntijain täytyi myöntää, että kulunut vuosi merkitsi vaikeuksia ja ristiriitojen kasvua kapitalistisessa talousjärjestelmässä. "Maailman taloudellisessa tilannekatsauksessa" sanotaan, että Länsi-Euroopan maiden teollisuustuotanto kasvoi viime vuonna keskimäärin 4 prosenttia edellisen vuoden 9 prosentin asemesta; Yhdysvalloissa kasvu oli ainoastaan 3 prosenttia. Silläkin uhalla, että katsauksen laatijoita alettaisiin syytellä kommunistisesta propagandasta heidän on täytynyt todeta sosialististen maiden teollisuustuotannon jatkuvasti kasvavan. Julkaisun mukaan Neuvostoliiton teollisuuden tuotanto kasvoi vuoden kuluessa 11 prosenttia, Kiinan 25, Bulgarian 16 ja Puolan 10 prosenttia. Sama on kehitys ollut kaikissa kapitalistisen talousjärjestelmän kahleista vapautuneissa maissa. Katsauksessa sanotaan, että "maataloustuotannon kasvusta ja kevyen teollisuuden kehityksestä aiheutuen on kulutustavaroiden tarjonta Neuvostoliitossa huomattavasti kasvanut".

250 000 prahalaista Staromestské námestin torilla Neuvostoliiton hallitusvaltuuskunnan kotiinpaluupäivänä.

Lisättäköön, että viime aikoina maassamme on saavutettu uusia hyviä tuloksia teollisuustuotannon kohottamisessa. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tuotanto kasvoi 9 prosenttia ja toisella neljänneksellä 11 prosenttia. Puolen vuoden kasvuksi tuli siis 10 prosenttia. Jokin aika sitten järjestettiin teollisuuden johtoperiaate uudella tavalla. Tämän uudelleenjärjestelyn tulokset alkavat jo tuntua. Hallintokoneiston supistaminen on parantanut tuotantolaitosten työtä, sillä vapauduttuaan ahtaasta virastokuntalaisuudesta ja sen aiheuttamista kapeikoista, johtotyö on muuttunut operatiivisemmaksi ja joustavammaksi.

Merkittäviä muutoksia tapahtuu myös maataloudessa. Kolhoosit kohottavat tuotantoa, lujittuvat taloudellisesti ja tulevat entistä tuottavammiksi. Neuvostotilojen ominaispaino on tuntuvasti lisääntynyt, varsinkin sen jälkeen, kun idässä raivattiin viljelykselle kymmeniä miljoonia hehtaareita uudismaita. Neuvostotiloilla on nyt niin ratkaiseva osa väestön huoltamisessa maataloustuotteilla, että on käynyt mahdolliseksi vapauttaa kolhoosilaisten, työläisten ja virkailijain yksityistaloudet täydellisesti maataloustuotteiden luovuttamisesta valtiolle; sitä koskeva asetus astuu voimaan tammikuun 1 päivästä 1958.

Valtion myymäläverkoston ja osuuskauppojen liikevaihto kasvoi vuoden alkupuolella 16 prosenttia. Pienipalkkaisten työläisten ja virkailijain palkkoja on korotettu. Erilaisten sosiaalisten ym. valtion väestölle suomien etuisuuksien arvo on noussut 20 prosenttia.

Sanokaa, kenen puolesta puhuvat tällaiset tosiasiat?!

TIELTÄ KORJATTU KIVI

On ihmisiä, jotka koettavat hinnalla millä hyvänsä alentaa saavutustemme merkitystä. Käyttäen verukkeena Malenkovin, Kaganovitshin ja Molotovin puoluevastaisen ryhmän paljastamista Pariisin ''Franc-Tireur'' puhkesi puhumaan ''neuvostoyhteiskunnan heikkoudesta ja kriisistä''. On kuitenkin kuvaavaa, että ''Franc-Tireurin'' mielipide sai varsin rajoitettua kannatusta toisilta porvarislehdiltä.

Mikä tämä puoluevastainen ryhmä oikeastaan oli laatuaan? Kansasta, puolueen ja maan elämästä irtaantuneina Malenkov, Kaganovitsh ja Molotov syrjivät itsepintaisesti uusia työmuotoja ja vastustivat XX puoluekokouksen hyväksymää linjaa. He asettuivat poikkiteloin tielle joka kerta, kun heräsi kysymys maan talouden edelleen kehittämisestä, valtiokoneiston parantamisesta taikka liittotasavaltojen oikeuksien laajentamisesta. Itseasiassa tuo ryhmä yritti vastustaa yhteiskunnalliselta rakenteeltaan erilaisten maiden rauhanomaisen rinnakkaiselon leniniläistä suuntausta, joka edellyttää kansainvälisen jännityksen lieventämistä ja ystävyyden rakentamista kaikkien kansojen kesken. Niinpä ryhmittymä jarrutti valtiosopimuksen solmimista Itävallan kanssa, suhteiden normalisoimista Japaniin, Neuvos-

---

Hänen Majesteettinsa Afganistanin kuningas Mohammed Zahir Shah vieraili hiljattain Neuvostoliitossa. Hänen vierailunsa on jatkoa sille henkilökohtaiselle kosketukselle, joka on saatu aikaan Neuvostoliiton ja Afganistanin valtiomiesten kesken. Kuninkaan mukana saapui Afganistanin varapääministeri ja ulkoministeri, hänen Ylhäisyytensä Sardar Mohammed Naim. K u v a s s a vastaanotto Vnukovon lentokentällä.

Valok. A. Garanin.

Jokin aika sitten kävi Neuvostoliitossa Intian sotilasvaltuuskunta kenraali Thimayyan johdolla. K u v a s s a kenraali Thimayya ja Neuvostoliiton puolustusministeri G. Zhukov Leningradissa.

Valok. I. Baranov ja N. Naumenkov.

Valok. A. Garanin.

toliiton ja muiden maiden valtiomiesten henkilökohtaista kosketusta, suhteiden parantamista Jugoslavian kanssa.

Siitä ei kuitenkaan tullut mitään. Koko kansa asettui puolueen ja sen keskuskomitean taakse tukemaan keskuskomitean täysistunnon päätöstä Malenkovin, Kaganovitshin ja Molotovin puoluevastaisen ryhmän suhteen; samalle kannalle asettuivat muidenkin maiden kommunistiset ja työväenpuolueet.

Asian olisi luullut olevan selvän. On kuitenkin ihmisiä, jotka koettavat sotkea päivänselviä totuuksia. Siksi haluttaisikin tehdä eräs kysymys ''Franc-Tireurin'' tarkkailijoiden tapaisille sanankäyttäjille, jotka pitävät NKP:n KK:n täysistunnon yksimielisesti tekemiä päätöksiä osoituksena ''Neuvostoliiton heikkoudesta'': väheneekö veturin voima, jos sen tieltä poistetaan kivi?!

Porvarillisten lehtien palstoilla on esiintynyt myös paljon järkevää puhetta. Niinpä ''New York Herald Tribune'' kirjoittaa, että NKP:n KK:n täysistunnon päätös ''ei merkitse neuvostojärjestelmän heikkoutta, vaan päinvastoin''. Todettakoon, että tällä kertaa ''New York Herald Tribune'' osasi antaa objektiivisen arvion tilanteesta.

VIIDEN MAANOSAN KÄDENPURISTUS

Kuluvan vuoden heinäkuun lopulla Moskova muuttui monikielisemmäksi kuin koskaan ennen 800-vuotisen olemassaolonsa aikana. Sen ulkoasulle antoivat leiman loputtomat kukkaiskoristeet, kirkkaat ilotulitukset ja värikkäät juhla-asusteet. Moskovaan kokoontui nuorisoa maailman kaikilta puolilta. He olivat vakaumuksiltaan ja uskomuksiltaan, ihonväriltään, ammatiltaan ja kansallisuudeltaan hyvinkin eroavia toisistaan. Kaikilla oli kuitenkin eräs yhteinen ajatus: he eivät halua surmata toisiaan, vaan puristaa lujasti kättä.

Nyt, kun Moskovan nuorisofestivaalin valmistuspäivät ovat ohitse, kannattaa muistaa eräällä taholla uskotellun, että festivaali olisi pelkkää kommunistista touhua, että siihen voivat osallistua ainoastaan kommunistiset ja radikaaliset nuorisojärjestöt. Mutta festivaalipäivien koitettua Neuvostoliiton pääkaupunkiin saapui kaikenlaisten poliittisten suuntausten ja virtausten edustajia maapallon joka puolelta. Osanottajaluvultaan kuudes nuorisofestivaali oli kaikkia edeltäjiään suurempi. Mistä se johtui? Siitä, että rauhan ja ystävyyden aate on läheinen muillekin kuin kommunisteille. Kysyttäköön keneltä japanilaiselta tahansa, niin hän sanoo, että atomipommi surmaa räjähdyspiiriinsä sattuvat ihmiset puoluekannasta riippumatta.

Festivaalissa vallitsi ystävyyden ja vapaan ajatuksenvaihdon henki, jota elähdytti yhteinen pyrkimys tehdä elämä sellaiseksi, että nuorten ei tarvitse tuntea pelkoa kohtalonsa puolesta, että sodanvaara ei synkistäisi sukupolvemme tulevaisuutta.

Kauttakulkumatkalla Moskovassa pysähtynyt Vietnamin demokraattisen tasavallan presidentti Ho Chi Minh Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön puheenjohtajan K. J. Voroshilovin luona.
Valok. S. Gurari.

Neuvostoliitossa vieraili hiljattain huomattu indonesialainen valtiomies Ali Sastroamidjojo. Moskovan kaupunkineuvoston edustajat toivottavat hänet tervetulleeksi Neuvostoliiton pääkaupunkiin.
Valok. N. Kuleshov.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen johtajat tervehtivät juhlakulkuetta.

LENINGRADILAISTEN JUHLA

Valok. S. Gurari.

Leningrad juhli joku aika sitten 250-vuotispäiväänsä. Leningradilaisten vieraiksi saapui Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean puhemiehistön jäseniä. He jakoivat kunniamerkkejä ja ansiomitaleita ansioituneille teollisuuden, maatalouden, tieteen ja kulttuurin edustajille; 27 henkilöä sai sosialistisen työn sankarin nimen ja Leningradin kaupunki palkittiin Leninin kunniamerkillä.

Kaupungin tuotantolaitoksissa pidettiin väkirikkaita kokouksia ja keskustelutilaisuuksia kommunistisen puolueen johtajien kanssa.

Juhlakulkueeseen osallistui 700 000 henkeä. Kaupungin kadut ja puistot olivat aamusta alkaen täynnä juhlivaa kansaa.

Urheilujuhla Kirovin stadionilla. Lippujen liehahdus... ja penkkiriveille piirtyy (vasemmalla) sana "MIR" (Rauha). Oikealla kohtaus kuvaelmasarjasta "V. I. Leninin saapuminen Pietariin huhtikuussa 1917".

Ilotulitus

TILASTOT PUHUVAT

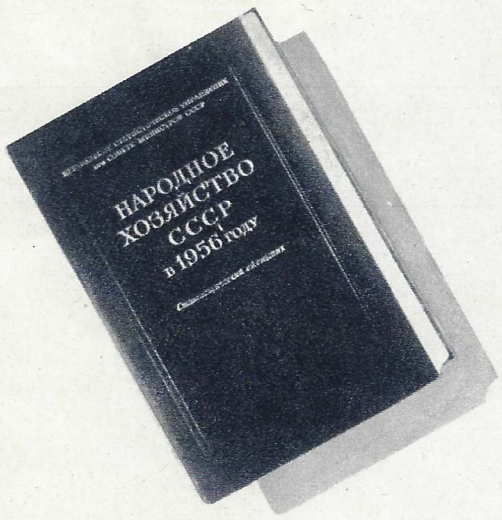

Painosta on ilmestynyt tilastollinen vuosikirja "Neuvostoliiton kansantalous vuonna 1956". Se jakautuu kymmeneen pääluokkaan, joissa on paljon mielenkiintoisia numeroita maamme ja sen talous- ja sivistyselämän kehityksestä neuvostovallan aikana.

Seuraavassa eräitä poimintoja:

◆ Vuoteen 1957 mennessä toimitettujen tarkistusmittausten mukaan Neuvostoliiton pinta-ala on 22 400 000 neliökilometriä. Asukasmäärä on ylittänyt 200 000 000, joten se on sitten vuoden 1913 lisääntynyt enemmällä kuin 40 miljoonalla.

◆ Teollisuustuotannossa Neuvostoliitto on päässyt ensimmäiselle sijalle Euroopassa, ja jos tarkastellaan eräitä tärkeimpiä hyödykkeitä, niin se tuottaa niitä enemmän kuin useat Euroopan maat yhteensä. Niinpä takkirautaa Neuvostoliitto tuotti viime vuonna enemmän kuin Englanti, Ranska, Belgia, Italia, Luxemburg, Itävalta ja Ruotsi yhteensä. Samoin terästä tuotettiin enemmän kuin Englannissa, Ranskassa, Italiassa, Belgiassa ja Luxemburgissa yhteenlaskettuna. Kivihiilen tuotanto oli suurempi kuin Englannissa, Ranskassa ja Belgiassa. Sähkövoimaa tuotettiin huomattavasti enemmän kuin Englannissa, Ranskassa ja Italiassa.

◆ Neuvostoliiton teollisuustuotanto oli viime vuonna yli 30 kertaa suurempi kuin v. 1913.

◆ Vuosien 1954—56 aikana suoritettujen uudisraivausten tuloksena peltoala laajeni 35 900 000 hehtaarilla.

◆ Neuvostoliiton kansallistulo on vuoteen 1913 verraten kasvanut 19-kertaiseksi ja 1940 verraten yli kolminkertaiseksi. Teollisuuden palveluksessa olevien työläisten ja virkailijain reaalipalkka on 82 prosenttia suurempi kuin 1940, ja talonpoikain tulot 68 prosenttia suuremmat kuin 1950.

◆ Tarvikkeiden kulutus työläis- ja talonpoikaisperheissä on sitten vuoden 1940 lisääntynyt seuraavasti: lihan ja silavan kulutus 60—90 prosenttia, kalan ja kalajalosteiden 70—140 prosenttia, maidon ja maitovalmisteiden 50—110 prosenttia, sokerin 100—340 prosenttia, silkkikankaiden 1500—1700 prosenttia, valmiiden vaatteiden 130 prosenttia ja nahkajalkineiden 80 prosenttia.

◆ Terveydenhoitolaitoksen kehittymisen ja yleisen hyvinvoinnin kohoamisen tuloksena on neuvostoihmisten keskimääräinen elinikä vuosien 1897—1955 välisenä aikana noussut 32 vuodesta 64 vuoteen.

Onnistunut hyppy. Melbournen olympiamitalityttö Maria Pisareva kilpailemassa Moskovan keskusstadionilla. **Valok. V. Kivrin.**

Virisi vilkas keskustelu.

Valok. J. Korolev.

"Meidän on tavattava useammin"

Neuvostoliitossa kävi jokin aika sitten ryhmä amerikkalaisia turisteja — Illinoisin ja Wisconsinin osavaltioiden farmareita. Kaksiviikkoisen oleskelunsa aikana retkeilijät kävivät Moskovassa, Leningradissa ja Ukrainassa, matkaten maassamme yli 4 000 kilometriä. He tapasivat maatalouden työntekijöitä ja tutustuivat elämän eri puoliin. Eniten heitä kiinnosti luonnollisesti maatalous. Siihen olivat tutustuneet myös heidän iowalaiset kolleegansa kahta vuotta aikaisemmin. Suunnilleen samoihin aikoihin USA:ssa kävi maatalousväen valtuuskunta Neuvostoliitosta.

C. H. Kersten

Lyhyenä oleskeluaikana jokainen halusi nähdä mahdollisimman paljon.

MOLEMMINPUOLISEKSI HYÖDYKSI

— Meidän on tavattava useammin, — sanoi Clarence Kersten. Neuvostoliiton ja Amerikan kansalaisten keskinäinen kosketus on saatava kiinteämmäksi. On kulunut kaksi vuotta siitä, kun Iowan valtion farmarit vierailivat maassanne. Tuollainen väliaika on mielestäni liian pitkä. Molemminpuoliset vierailut ovat erittäin hyödyllisiä.

KÄYNTI KOLHOOSISSA

Amerikkalaiset farmarit me tapasimme Moskova-hotellin edustalla nousemassa bussiin. He olivat lähdössä Stalinille nimettyyn karjatalouskolhoosiin. Valinta ei suinkaan sattumalta langennut tähän kolhoosiin: ovathan melkein kaikki ryhmään kuuluvat farmarit itsekin ennen muuta karjatalouden harjoittajia.

150 kilometrin pituisen maantiematkan voitettuaan ja ajettuaan Oka-joen yli vieraat saapuivat mainittuun kolhoosiin, joka sijaitsee Moskovan alueen Luhovitsyn piirissä.

KOLHOOSILAISET KERTOVAT

— On ilomme ottaa vastaan Amerikan tavallisia kansanihmisiä ja esitellä heille yhteistaloutemme työtä, — sanoi kolhoosin karjakonsulentti Vera Valsten, toivottaen vieraat tervetulleiksi.

— Taloutemme on pääasiallisesti maitotaloutta, — selosti hän retkeilijöille. Osuustilamme, johon on liittynyt 396 talonpoikaisperhettä, on saanut valtiolta ikuiseen maksuttomaan käyttöön maata 1646 hehtaaria. Maito tuottaa 60 prosenttia kolhoosin kaikista tuloista — yli 4 000 000 ruplaa vuodessa. Meillä on noin 700 lehmää, joista 370 korkeatuottoista rotulehmää. Viime vuonna saimme maitoa jokaisesta lypsylehmästä keskimäärin 5 022 kiloa.

Vieraat kirjoittavat nämä luvut muistioihinsa.

FARMARIT KYSYVÄT

— Miten naiset osallistuvat kolhoosin työhön? — tiedustelee Richard Shade.

— Erittäin aktiivisesti. Pelkkä keittiötyö käy ajan pitkään ikäväksi! — vastaa Vera Valsten leikkisästi.

— Onko kolhoosilaisilla maata omassa käytössä?

— On. Jokaisella kolhoosilaisella on neljännes hehtaaria kasvi- ja puutarhamaata; muu osa maasta on yhteisessä käytössä.

— Entä miten työstä maksetaan? — tiedustelee farmari Hardi Kingren.

Osuuskunnan hallinnon jäsenet vastaavat:

— Maksu tapahtuu kolhoosin jäsenten suorittaman työn määrän ja laadun mukaan — niinsanottujen työpäivänormien pohjalla; monet tekevät useampiakin normeja kuin vuodessa on kalenteripäiviä. Viime vuonna työpäivästä maksettiin rahapalkkaa 16 ruplaa ja jaettiin 1 kilo maitoa ja yli 4 kiloa vihanneksia. Sitäpaitsi jokainen sai vielä lihaa, viljaa ja muita tuotteita. Tähän ei ole laskettu kolhoosilaisten kotitalouden tuottoa.

— Onko teillä koulu?

— On, kolhoosilla on kymmenluokkainen kouiu.

Kysymyksiä tulee satamalla. Niihin on valaisevinta vastata kiertokäynnillä kolhoosin tiluksilla. Vieraat käyvät navetoissa, perehtyvät töiden koneistamiseen ja tarkastelevat karjaa. Sitten kulku suuntautuu lehmien kesälaitumille ja maitolaboratorioon.

VIERAAT TEKEVÄT JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

— Mainio farmi, hyvin puhdas, erinomaisia lehmiä, päättelee Alfred Brown Illinoisista.

Eräitä seikkoja farmarit arvostelevat, tehden huomautuksia, antaen neuvoja ja vaihtaen kokemusta. Siinä tulee puheeksi myös neuvostokansan aikomus saavuttaa lähivuosina USA lihan, maidon ja voin tuotannossa asukasta kohden.

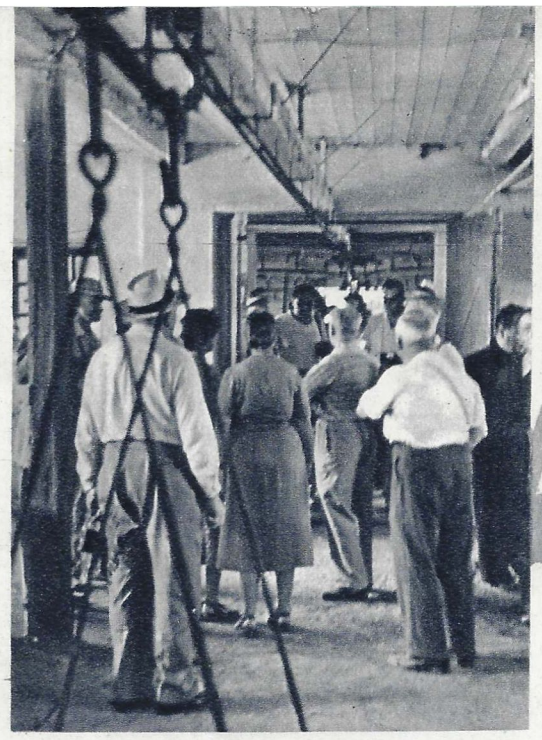

Käytiin navetassa.

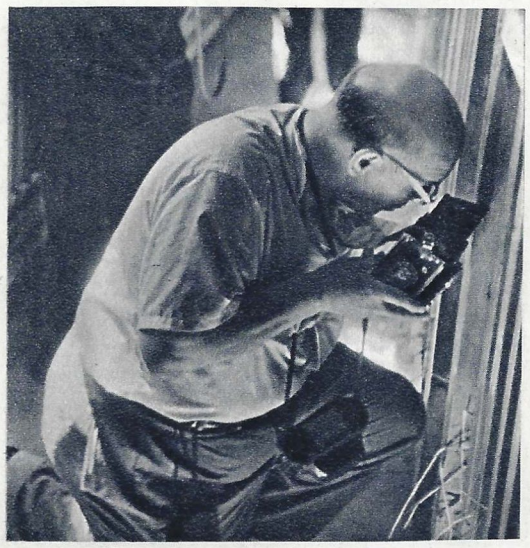

Vastasyntynyt vasikka kameran kohteena.

Kyseltiin, katseltiin ja kirjoitettiin muistiin.

— Teillä on siihen kaikki mahdollisuudet, — huomauttaa Robert Dobler. Retkikunnan toiset jäsenet yhtyvät hänen mielipiteeseensä.

AMERIKKALAISTEN KANSANMIESTEN VAIKUTELMIA

FRANCIS HICKEY: Neuvostoihmiset ovat hyvin ystävällisiä. Oli mielenkiintoista tutustua kolhoosilaisiin, sillä teemmehän työtä samalla alalla. Minulle henkilökohtaisesti oli suurta hyötyä tästä matkasta, ja vieläpä voin sanoa, että vietin aikani tosiystävien parissa. Kerron tästä kaikesta tovereilleni Illinoisissa.

LESTER DAVIS: On voitettava kärsivällisesti maittemme välillä vallitsevat erimielisyydet. Mister Hrushtshev oli oikeassa korostaessaan Amerikan näköradioyleisölle Neuvostoliiton ja Amerikan ystävällisten suhteiden tavatonta merkitystä rauhan asialle. Amerikan ja Venäjän tavallisten kansanihmisten keskinäisellä sekä valtiomiesten henkilökohtaisella kosketuksella voi olla suuri osa tämän tehtävän ratkaisemisessa.

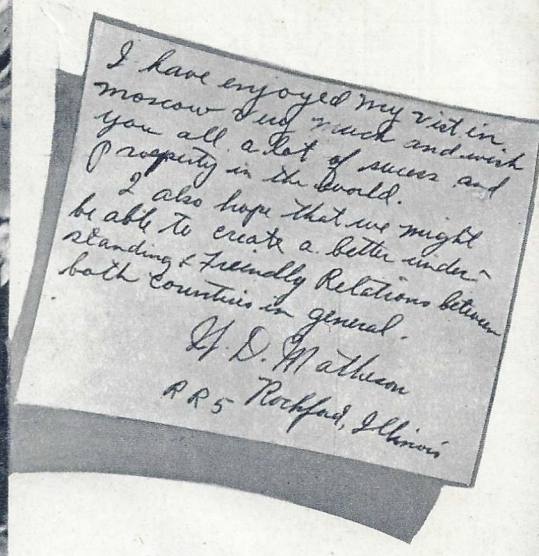

FARMARI MATHESONIN TOIVOMUS

— Olen hyvin tyytyväinen käyntiini Moskovassa ja toivotan teille kaikille suurta menestystä ja hyvinvointia, — kirjoitti muistion lehdelle farmari Matheson. Toivon edelleen, että saamme aikaan suuremman yhteisymmärryksen ja keskinäisen ystävyyden maittemme välille.

H. D. Matheson

ELETTÄVÄ RAUHASSA JA YSTÄVYYDESSÄ!

— Toivotan neuvostofarmareille, — lausui Edward Hollenbeck, — kaikkinaista menestystä maataloudellisten menetelmien parantamisessa ja työn järkiperäistämisessä sekä asukasta kohden tulevan tuotemäärän lisäämisessä. Toivon, että amerikkalaiset ja venäläiset eläisivät rauhassa ja ystävyydessä.

Edward Hollenbeck

Kolhoosin jäsenet vieraita opastamassa.

TIE KOSMOKSEEN

Raketista käsin otettu kuva.

Kirj. **G. GOLYSHEV,**
aerologisen keskusobservatorion johtaja.

"Siitä ei ole kauankaan, kun kuulutkin tiedemiehet ja ajattelijat pitivät taivaankappaleiden kokoonpanon selvittämistä mielettömänä haihatteluna. Nyt tuo aika on ohi... Reaktiokojeiden käytäntöönotosta lähtien tähtitieteessä alkaa uusi aikakausi: taivaan tarkemman tutkimisen aika." Näin kirjoitti vuosisatamme alussa avaruuslentojen teoreetikko, suuri venäläinen tiedemies Konstantin Tsiolkovski.

Automaattilaittein varustetut tutkimusraketit ovat nyt alkaneet käydä tavan takaa ilmakehän ylimmissä kerroksissa. On tullut aika, jolloin ihmiskunta ottaa uuden merkityksellisen askeleen tietojensa avartamisen alalla, lähettämällä avaruuteen maapallon keinoseuralaisen. Tuollainen automaattinen laboratorio voi tehdä ilmakehän yläpuolella tahi sen harvimmissa kerroksissa pitemmän ajan kuluessa ja huomattavan laajalla alalla geofyysisiä, astrofyysisiä, meteorologisia ja muita havaintoja.

Neuvostoliitossa on harjoitettu rakettitutkimuksia useita vuosia. Nyt näiden töiden mittasuhteet kasvavat entisestään. Kansainvälisen geofyysisen vuoden tutkimusohjelman mukaisesti maamme tiedemiehet aikovat lähettää avaruuteen 25 rakettia Frans Josefin maalta ja 70 rakettia Neuvostoliiton keskialueilta. 30 rakettia lähetetään Etelämantereelta, siellä toimivan neuvostolaisen tutkimusaseman — Mirnyin seudulta. Merillä ja antarktisilla alueilla suoritettavia rakettitutkimuksia varten on tiedemiesten käyttöön varattu dieselalus "Ob".

Raketteihin sijoitetuissa ja niistä irtoavissa laatikoissa olevat erikoisvalmisteiset kojeet tulevat nousemaan aina 200 kilometrin korkeuteen. Toiset näistä kojeista laskeutuvat maahan laskuvarjoilla ja toiset tiedoittavat "havainnoistaan" radiolaitteilla.

...Hopeanhohtoinen sikaarinmuotoinen raketti on laukaisuvalmiina. Varmaan suojapaikkaan asettunut henkilö kytkee virran. Varhaisaamun hiljaisuuden rikkoo räjähdys — ja raketti kimmahtaa hämärän halki taivaalle. Ulvovana tulivihurina se kiihdyttää vauhtiaan, rävähtämättömän silmäparin seuratessa sen kiitoa kaukoputkesta. Taivasta kohden on ojentunut myös toinen kaukoputki, johon asennettu filmikamera ikuistaa raketin lennon eri tuokioita. Sitä tarkkailee myös radiotutka. Vieressä oleva vastaanotin merkitsee muistiin kaikki rakettiin asennettujen laitteiden lähettämät signaalit. Näistä muistiinpanoista tiedemiehet saavat uusia tietoja ilmakehän ylimpien kerrosten ominaisuuksista, niiden tiheydestä eri korkeuksissa, niiden kemiallisesta koostumuksesta, lämpötilasta ja monesta muusta seikasta.

Millainen on ilman lämpö stratosfäärissä?

Rakettien avulla on saatu tietää, että korkeudesta riippuen lämpötila vaihtelee huomattavasti. Alussa se laskee tasaisesti — maan lämpimän henkäilyn lakatessa vähitellen tuntumasta. Sitten alkaa kylmyysvyöhyke, missä vallitsee miinus 55—65 asteen pakkanen. Kahdenkymmenen kilometrin korkeudessa lämpötila alkaa nousta. 40—50 kilometrin korkeudessa se nousee plus 15 asteeseen. Se on otsonin vaikutusta. Tuon kaasun muodostama kerros imee itseensä auringon lyhytaaltosäteilyä ja ihmepanssarin tavoin suojelee kaikkea elollista ultraviolettisäteiden tuhoisalta vaikutukselta. Jos tämä kerros häviäisi, niin maapallomme muuttuisi muutamassa minuutissa autioksi erämaaksi.

Raketin avulla voidaan ottaa ilmakoe 80 kilometrin korkeudesta, missä lämpötila on 70 astetta nollan alapuolella. Sitä varten raketin molemmille puolille kiinnitetään erikoiset mörssärit. Määrätyssä korkeudessa tuollainen mörssäri ampuu ulos ison silinterin, jossa on kojeita ja ilmatyhjiä lasipalloja. Ylempien atmosfäärikerrosten ilma tunkeutuu palloon, jonka raana tarpeellisella hetkellä sulkeutuu automaattisesti. Silinteri putoaa ja 10—12 kilometrin päässä maasta sen ylle avautuu laskuvarjo.

Sataa kilometriä korkeammalta ei tällä menetelmällä voida ottaa kokeita, koska ilma on siellä jo hyvin harvaa. Senvuoksi suurissa korkeuksissa käytetään erikoislaatuista spektrometriä, pientä kojetta, joka määrittelee automaattisesti ilman koostumuksen kaikissa korkeuksissa. Kojeen näyttämät tulokset saadaan maanpinnalle radion avulla.

Ensimmäinen korkeusraketti, jossa oli mukana eläviä olentoja, ammuttiin Neuvostoliitossa yläilmoihin kuusi vuotta sitten. Kokeiluja tehtiin koirilla. Matkalle lähetettiin aina kaksi koiraa; eräät niistä ovat käyneet stratosfäärissä jo monta kertaa.

Koe-eläimet kävivät erikoisen valmennuksen ja ne lähetettiin matkaan ilman narkoosia, joten elimistön reagointia voitiin seurata sen normaalitilassa. Tutkimusten ensivaiheessa eläimet sijoitettiin yhdessä kojeiden kanssa ilmatiiviiseen kammioon raketin irto-osaan, jonka mukana ne palasivat laskuvarjon varassa maahan. Toisessa vaiheessa koirat pantiin happisäiliöllä varustettuihin sukelluspukuihin, raketin ilmatiiviin osan ulkopuolelle. 110 kilometrin korkeudessa tämä osa irtosi raketista. Sen laskeuduttua 80—90 kilometrin tasolle toinen koirista linkoutui ulos. Kolmen sekunnin kuluttua avautui laskuvarjo ja noin tunnin kuluttua nelijalkainen matkustaja laskeutui maahan. Toinen koira linkoutui ulos laatikosta 35—40 kilometrin korkeudessa. Tässä tapauksessa laskuvarjo avautui vasta 3—4 kilometrin päässä maasta. Kaikissa vaiheissa automaattikamera filmasi koe-eläimet. Osoittautui, ettei niiden käyttäytymisessä ja terveydentilassa tapahtunut sanottavia muutoksia. Vain valtimon taajuudessa ja hengityksen luonteessa tapahtui pieniä poikkeuksia normaalista. Ruumiinlämpö pysyi käytännöllisesti katsoen muuttumattomana. Ehdolliset refleksit säilyivät lennon jälkeen täysin entisellään. Kaikki kokeenalaiset koirat ovat vieläkin hyvässä kunnossa.

...Näin rakettitekniikka palvelee aikamme tiedettä. Raketit ovat siis aloittaneet uuden aikakauden avaruuksien tutkimisessa ja lannistamisessa.

←
Raketin lähtö ja lento.

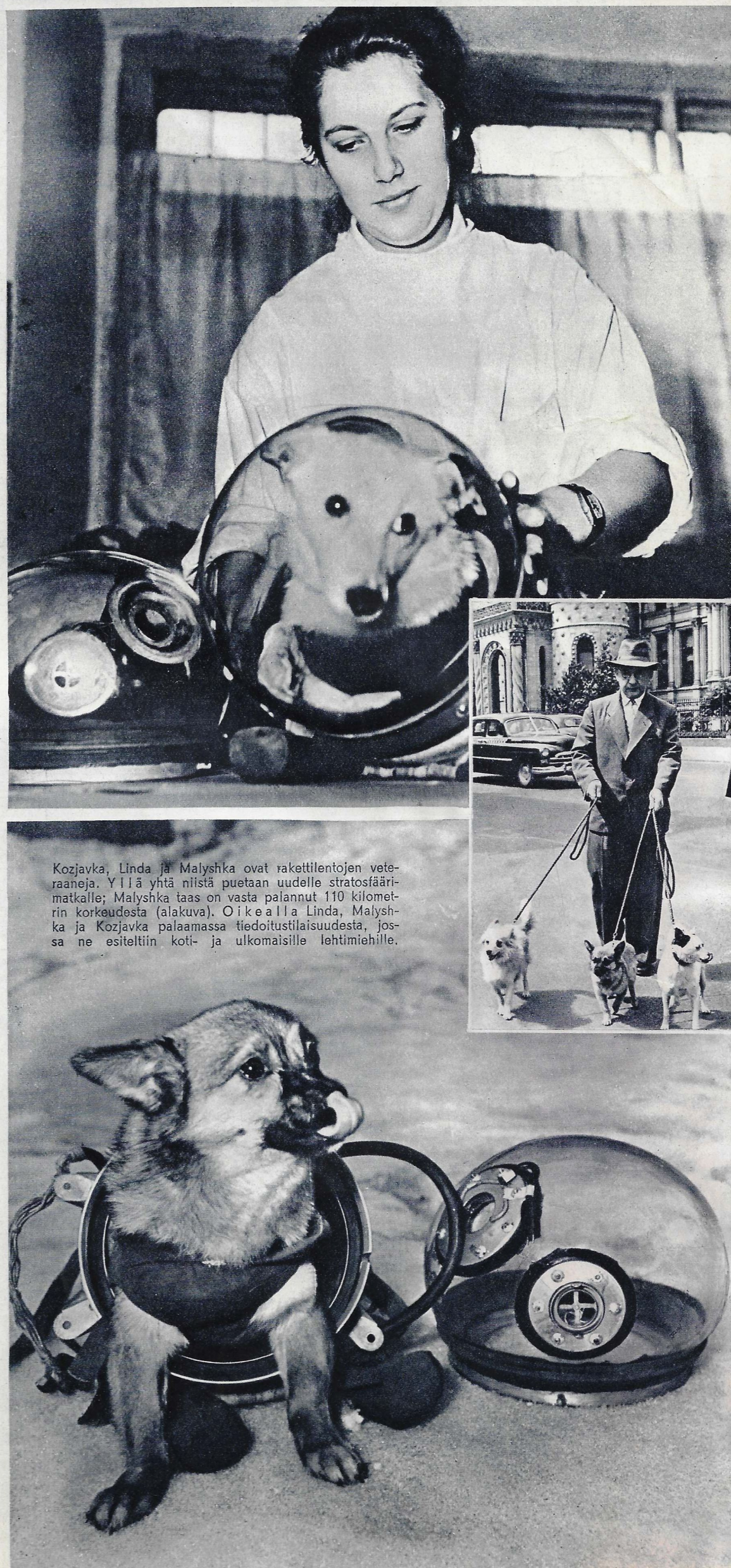

Kozjavka, Linda ja Malyshka ovat rakettilentojen veteraaneja. Yllä yhtä niistä puetaan uudelle stratosfäärimatkalle; Malyshka taas on vasta palannut 110 kilometrin korkeudesta (alakuva). Oikealla Linda, Malyshka ja Kozjavka palaamassa tiedoitustilaisuudesta, jossa ne esiteltiin koti- ja ulkomaisille lehtimiehille.

Vastaukseksi Väliaikaisen hallituksen vastavallankumoukselliselle salaliitolle Moskovan työväki julisti lakon. Noina päivinä kaupungin kaduilla syntyi usein kokouksia aivan itsestään.

→

Bolshevikkien vaikutus kasvoi myös armeijassa. Eräs rintamamies kirjoitti vuonna 1917: ''Mikä on teidän mielipiteenne? Minun mielestäni bolshevikkien puolue on oikeassa, se vaatii koko valtion pikaista uudelleenjärjestämistä, kuten työkansa tahtoo, mutta kaikki muut puolueet siirtävät perustavaa kokousta yhä pitemmälle, kuten duumat vanhan järjestelmän aikana. Kansalla ei riitä enää kärsivällisyyttä.''

Itämeren laivaston merimiehiä tullut Pietariin taistelemaan kenraali Kornilovin vastavallankumouksellisia sotajoukkoja vastaan.

ELOKUU 1917

Pietarissa tuntui ukkosta ilmassa. Kadut olivat tyhjät. Niillä risteili vain sotilaspartioita. Talojen seinissä oli ilmoituksia ja porvarillisia lehtiä. Työläisten ja sotilaiden heinäkuun mielenosoituksen ampumista seurasi bolshevistisen lehtien lakkauttaminen. Taantumus siirtyi hyökkäykseen kansan kumousvoimia vastaan. Kansa näytti ''rauhoitetulta''. Mutta se vain näytti siltä.

Elokuun 8. päivänä (heinäkuun 26. pnä vanhaa ajanlaskua) 1917 bolshevistinen puolue piti Pietarissa VI edustajakokouksensa. Se pidettiin puolittain salaisesti, vallankumouksellisten työläisten suojelemana. Hallituksen vainotoimenpiteistä huolimatta puolueen jäsenmäärä oli noussut 240 tuhanteen, kolme kertaa suuremmaksi kuin saman vuoden huhtikuussa.

Kokousedustajat yhtyivät yksimielisesti päätöslauselmaan, joka suunnisti puolueen aseellisen kapinan valmisteluun.

Kokouksen nimissä annetussa manifestissa sanottiin: ''Puolueemme lähtee tähän taisteluun liput levällään. Se on kantanut niitä lujasti käsissään. Se ei ole laskenut niitä väkivallanharjoittajain eikä likaisten parjaajain edessä, ei vallankumouksen kavaltajain eikä pääoman palvelijain edessä. Se tulee edelleenkin kantamaan niitä korkealla ja taistelemaan sosialismin ja kansojen veljeyden puolesta, sillä se tietää, että uusi liike on nouseva ja että vanhan maailman kuolonhetki on koittava.

Valmistautukaa uusiin kamppailuihin, taistelutoverimme! Kootkaa voimia ja järjestykää taistelukolonniksi horjumatta, miehekkäästi ja rauhallisesti, antamatta provosoida itseänne! Puolueen lippujen juurelle, proletaarit ja sotamiehet! Meidän lippumme juurelle, maaseudun sorretut!''

Miltei samanaikaisesti bolshevikkien edustajakokouksen kanssa — elokuun 25. (12.) päiväksi — Väliaikainen hallitus kutsui koolle Moskovaan Valtioneuvottelun. Paitsi eserriä ja mensheviikkejä, jotka edelleenkin tekeytyivät kansan ystäviksi, neuvotteluun osallistui kenraaleja, pankkiireja ja tehtailijoita. Kokouksen oletettiin lujittavan Väliaikaisen hallituksen horjahtanutta asemaa ja julistavan sen politiikan voittoa. Voitto valui kuitenkin hiekkaan, sillä esille astui kansa.

Neuvottelun alkamista edeltäneenä päivänä Moskovan työväki julisti lakon. Kaupungissa pysähtyi raitioliikenne, sammui sähkö ja päättyivät työt useimmilla tehtailla. Työläiset pitivät kokouksia, pohtivat suhtautumista neuvottelukokoukseen ja tuomitsivat Väliaikaisen hallituksen yritykset järjestää vastavallankumouksen voimia. Elokuun 25. päivänä Moskovan yleislakkoon osallistui yli 400 000 henkeä.

Neuvottelun johtomiehet säikähtivät ja viittasivat kintaalla demokratia-ilveilylleen. He kutsuivat Moskovaan sotavoimien ylipäällikön, sotilasdiktaattoriksi pyrkineen kenraali Kornilovin, ja järjestivät hänelle juhlallisen vastaanoton. Kornilov veti puoleensa kaikkia, jotka halusivat kuristaa kansan. Syyskuun 7. (elokuun 25.) päivänä Kornilov lähetti Pietaria vastaan ratsuväen kolmannen armeijakunnan. Kansa nousi jälleen puolustamaan vallankumousta: työläiset kaivoivat ampumahautoja kaupungin ympärille; punakaartilaisten avuksi tuli Kronstadtista puolustuslinjoille tuhansia merimiehiä; Kornilovin joukoissa toimi bolshevistisia agitaattoreita. Kornilovin joukot lyötiin ja kenraali vangittiin.

Väliaikaisen hallituksen päämiehen Kerenskin onnistui viime tingassa sanoutua irti Kornilovista ja pysytellä toistaiseksi laholla poliittisella ruuhellaan vallankumousaallon pinnalla. Mutta kornilovilaisuuden murskaaminen osoitti lopullisesti, että bolshevikkeja lukuunottamatta kaikki puolueet olivat menettäneet arvovaltansa joukoissa ja että bolshevikeista oli tullut vallankumouksen johtava voima. Puolue ryhtyi valmistamaan joukkoja ratkaisevaan rynnäkköön.

Lenin oli piilossa Väliaikaisen hallituksen kätyreiltä havumajassa Razlivin aseman lähellä. Mutta hänen paljastumisensa vaara kasvoi kasvamistaan. Lisäksi oli tulossa syksy. Se teki Leninin pitemmän asumisen havumajassa mahdottomaksi. Bolshevistisen puolueen keskuskomitea järjesti Leninin siirtymisen Suomeen.

Tämän matkan yksityiskohtia on suomalainen veturinkuljettaja Hugo Jalava kuvaillut seuraavasti:

— Elokuun 22. päivänä 1917 Pietarista lähti paikallisjuna n:o 71. Udelnajan asemalla, joka on noin kymmenen virstan päässä Pietarista, näin keskikokoisen tanakan miehen, joka käveli nopeasti veturia kohden. Miehellä oli lippalakki ja vanha takki, sellainen kuin Pietarin työläiset käyttivät. Hän kiiruhti veturia kohti ja sanaakaan sanomatta tarttui kädensijaan ja nousi hyttiin. Lenin — hänhän se oli — tervehti ystävällisesti ja riisui päällystakkinsa. . . Terijoen asemalla hän poistui junasta. Ennen lähtemistään Iljitsh puristi toverillisesti kättäni. Asemasillalta Lenin vielä vilkutti veturiin päin ja lähti vastassa olleiden tovereiden kanssa Jalkalaan, missä hän asui, kunnes siirtyi Helsinkiin.

Noihin aikoihin Lenin työskenteli tavattoman paljon: heinä—lokakuussa 1917 hän kirjoitti yli 60 artikkelia, kirjasta ja kirjettä, keräsi ja tutki läpikotaisin aineiston teokseensa ''Valtio ja vallankumous'', jota ryhtyi kirjoittamaan juuri noihin aikoihin. Arvioiden selvästi ja tarkasti tilanteen, voimasuhteet ja joukkojen mielialan Lenin kirjoitti mainitun teoksensa esipuheessa vuoden 1917 helmikuun porvarillisen vallankumouksen johdosta:

''Tämä viimeksimainittu elää tällä haavaa (elokuun alku 1917) ilmeisesti ensimmäisen kehitysvaiheensa loppua, mutta yleensä koko tämä vallankumous on ymmärrettävä vain yhdeksi renkaaksi imperialistisen sodan synnyttämien sosialististen työväenvallankumousten ketjussa.''

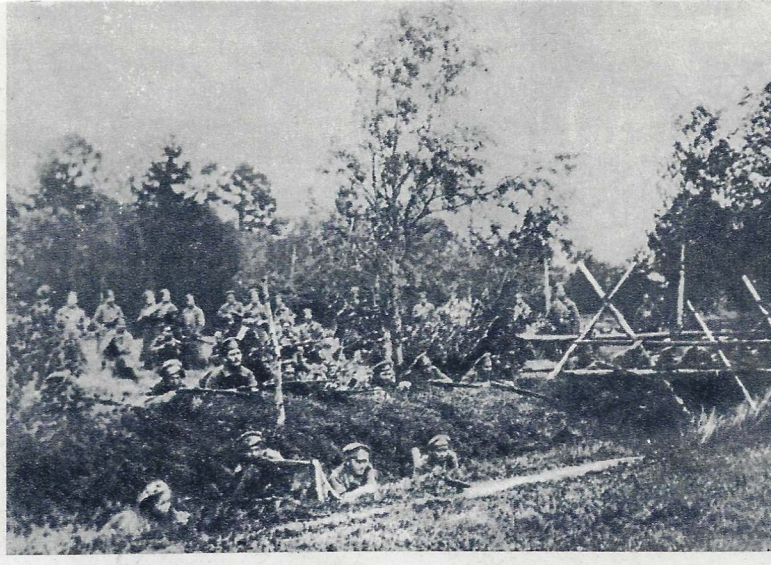

Elokuu 1917. Kuvissa (ylhäältä) kenraali Kornilovin joukoilta Pietaria puolustamaan saapuneita miehiä etuvartiossa; sanomalehtien jakelua teatteritorilla Moskovassa; kornilovilaisjoukkojen sotamiehiä veljeilemässä punakaartilaisten kanssa. Bolshevistiset agitaattorit paljastivat Kornilovin rikolliset aikeet joukko-osastoille, jotka oli petoksella saatu mukaan vastavallankumoukselliselle sotaretkelle. Seurauksena oli hajaannus kornilovilaisten keskuudessa.

← Elokuussa 1917 suomalaiset rautatieläiset veivät Leninin veturilla n:o 293 Venäjältä Suomeen ja lokakuussa toivat hänet samalla veturilla Pietariin. Bulganinin ja Hrushtshevin äskeisen Suomen-matkan aikana Suomen tasavallan hallitus luovutti tämän historiallisen veturin Neuvostoliiton hallitukselle.

"Jos voisimme antaa huomenna 100 tuhatta ensiluokkaista traktoria, varustaa ne bensiinillä ja huoltaa konemiehillä (te tiedätte mainiosti, että se on toistaiseksi kuvittelua), niin keskitalonpoika sanoisi: "Olen kommuunan kannalla (s. o. kommunismin puolesta)".

V. I. LENIN. 1919.

Minskin traktoritehdas. Uusi erä Belarus-merkkisiä traktoreita.

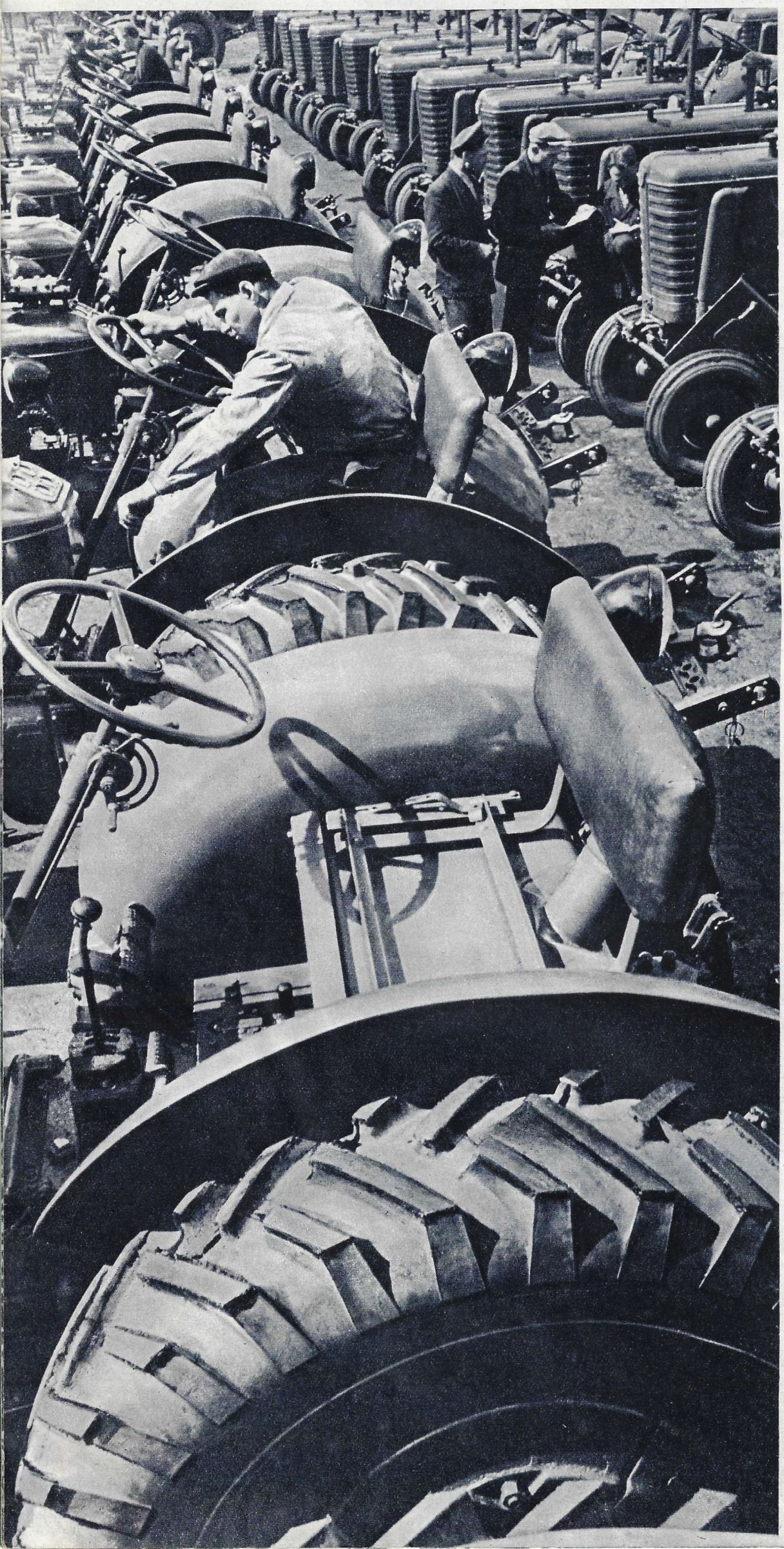

Kirj. **Aleksei DOROHOV.**

Valok. V. Kivrin.

1 577 000 TRAKTORIA PELTOTÖISSÄ

Vuonna 1915 Amerikan farmareiden pelloilla työskenteli 25 tuhatta traktoria. Samana vuonna Venäjän tilanherroilla oli... 165 tuollaista konetta, nekin ulkomailta tuotuja, ja venäläiset talonpojat muokkasivat maitaan miljoonilla sahroilla ja puuauroilla.

Vuonna 1956 Neuvostoliiton maataloudella oli noin kolmisensataa erilaista konetyyppiä, siinä luvussa 1 577 000 traktoria, 385 000 leikkuupuimuria ja 631 000 kuorma-autoa. Kotimainen teollisuus valmistaa maatalouden tarpeita varten monenlaisia traktoreita — alkaen kevyistä viiniviljelmille tarkoitetuista pyörätraktoreista aina 250-hevosvoimaisilla dieselmoottoreilla varustettuihin telaketjutraktoreihin asti.

Kymmenet tehtaat Ukrainassa, Uralilla, Siperiassa ja muilla puolilla maata tuottavat satoja muita maatalouskoneita. Niiden kirkas maali ja metalli välkehtii myös Neuvostoliiton teollisuusnäyttelyssä, jossa on osa noita koneita nähtävänä. Ne ovat uusia malleja, joita tehtaiden suunnittelijat ja tutkimuslaitosten tiedemiehet ovat viimeaikoina luoneet ja joita on ryhdytty valmistamaan kuluvana vuonna.

Eräät koneet — sellaiset kuin leikkuupuimuri "RSM-8" — ovat olleet liian suuria sijoitettaviksi valtaisaan näyttelypaviljonkiin, joten ne on asetettu sen lasiseinien ulkopuolelle betonialustoille. Mutta sisälläkin näkee koko mahtavia koneita. Niistä mainittakoon uusi maissinkorjuukone. Se leikkaa varret, irroittaa niistä tähkät ja siirtää ne rinnalla kulkevaan kuorma-autoon. Varret kone pilkkoo painorehuksi.

Tämän kesän aikana Ukrainan aroilla on saattanut seurata kahden uuden heinänkorjuukoneen toimintaa. Ne tekevät satojen ihmisten työn. Toinen niistä on niittokone, joka kaataa heinän 14 metrin leveydeltä kerralla, ja toinen tekee tunnissa kaksi neljän tonnin aumaa. Aumauskonetta käyttää ja kuljettaa traktori. Traktorin ja aumauskoneen hoitamiseen tarvitaan vain kaksi miestä.

Yhä laajemman levikin ovat saaneet kiintokoneet, joiden hoitamiseen traktorinkuljettaja ei tarvitse edes apulaista. Esimerkkinä mainittakoon 3—4 teräiset aurat. Traktoristi voi kampia kääntämällä säätää tarvittavan kyntösyvyyden. Sama koskee uusia neliöpesäkekylvössä käytettäviä koneita, jotka tekevät säännölliset vaot ja kylvävät pesäkkeisiin tarkan määrän siemeniä yhdessä väkilannoitteen kanssa. Kaikesta tästäkin traktorinkuljettaja suoriutuu yksinään.

Erikoisen sopiva tällaisten kiintokoneiden kiinnittämisen mielessä on uusi traktorimalli, jota sanotaan "itsekulkuiseksi lavetiksi". Siihen voidaan vuoron perään kiinnittää neliisenkymmentä erilaista mekanismia. Moottori on sijoitettu taakse, joten kuljettaja voi vaivatta seurata traktorin etuosaan kiinnitettyjen laitteiden työtä.

Peltotöitä varten tarkoitettujen uusien koneiden suunnittelua johtaa Maatalouskoneinstituutti. Se on valtava tieteellinen laitos, jonka laboratorioissa maanviljelys- ja karjatalouskoneistuksen erikoistuntijat tutkivat nykyisen monihaaraisen maatalouden tarpeita ja suunnittelevat noita vaatimuksia parhaiten vastaavia teknillisiä välineitä. Tutkimuslaitoksessa käy usein kolhoosilaisia, jotka auttavat tiedemiehiä käytännöllisellä kokemuksellaan, kertovat heille eri koneiden puutteista ja asettavat suunniteltaville koneille omia vaatimuksiaan.

Koneen suunnittelu on kuitenkin vasta asian alku; ennenkuin päästään pitemmälle konetta on kokeiltava luonnollisissa olosuhteissa. Se taas ei ole aina niin yksinkertaista, vaikka instituutilla onkin koepeltoja Moskovan ympäristössä sekä maan etelä-, itä- ja pohjoisseuduilla. Tosiaankin, kuinka voidaan tarkastaa kaikilta kohdiltaan esimerkiksi monimutkainen leikkuupuimuri niiden 10—12 päivän aikana, joiden kuluessa koneistetut suurtilat korjaavat viljansa? Neuvoksi jää kokeilla kaikki mikä on suinkin mahdollista, laboratorioissa — jotka muutoin muistuttavatkin ilmalaivahallia tai tehdassalia.

Tällaisissa laboratorioissa saattaa toisinaan havaita syrjäiselle ihmeellisiä asioita. Sattuupa niinkin, että leikkuupuimurin asemesta pannaan pelto liikkeelle. Maissinkorjuukone käy paikallaan ja pelto liukuu sen leikattavaksi. Työprosessi on itse asiassa sama kuin luonnollisissa oloissa. Koneen eri osiin on kytketty automaattimittarien johdot; elokuvakamerat myös seuraavat silmä tarkkana laitteiden toimintaa; ovatpa mukana radioaktiiviset isotoopitkin. Kaikki nämä puolueettomat todistajat paljastavat kokeilijoille koneen käyttäytymisen salaisuuksia.

Toisissa laboratorioissa monenlaiset laitteet tärisyttävät, taivuttavat ja vääntävät yhtä mittaa tärkeimpiä koneenosia selvittääkseen tutkijoille monenko miljoonan nykäyksen jälkeen metalli "väsyy" ja osa antaa periksi.

Ratkaisevat loppukokeilut tapahtuvat viimein kolhoosin tahi neuvostotilan pelloilla. Vasta sen jälkeen valtion tarkastuslautakunta voi antaa koneelle syntymätodistuksen.

Näin tapahtuva tiedemiesten, insinöörien, työläisten ja kolhoosilaisten yhteistyö turvaa Neuvostoliiton maatalouden jatkuvasti uudistuvalla teknillisellä välineistöllä. Sen tuloksena on kolhoosissa päästy kyntötöiden 99-prosenttiseen koneistamiseen. Kylvössä koneistamisprosentti on 94 ja elonkorjuussa 83.

Valtavan konearmeijan avulla on voitu lyhyessä ajassa ottaa viljelykselle miljoonia hehtaareita uudismaita ja korjata ennentuntemattoman suuri sato. Koneet auttavat neuvostokansaa täyttämään myös uuden suurtehtävän — saavuttamaan lähivuosina USA:n lihan, maidon ja voin tuotannossa asukasta kohden ja luomaan kaikkien tarpeellisten maanantimien runsauden.

— Nyt se on hyvä! — puhelee insinööri I. Kotshemarov kokeilujen johtajalle N. Drozdoville. Hänen suunnittelemansa heinän kokoamis- ja paalituskone on kestänyt kokeilun.

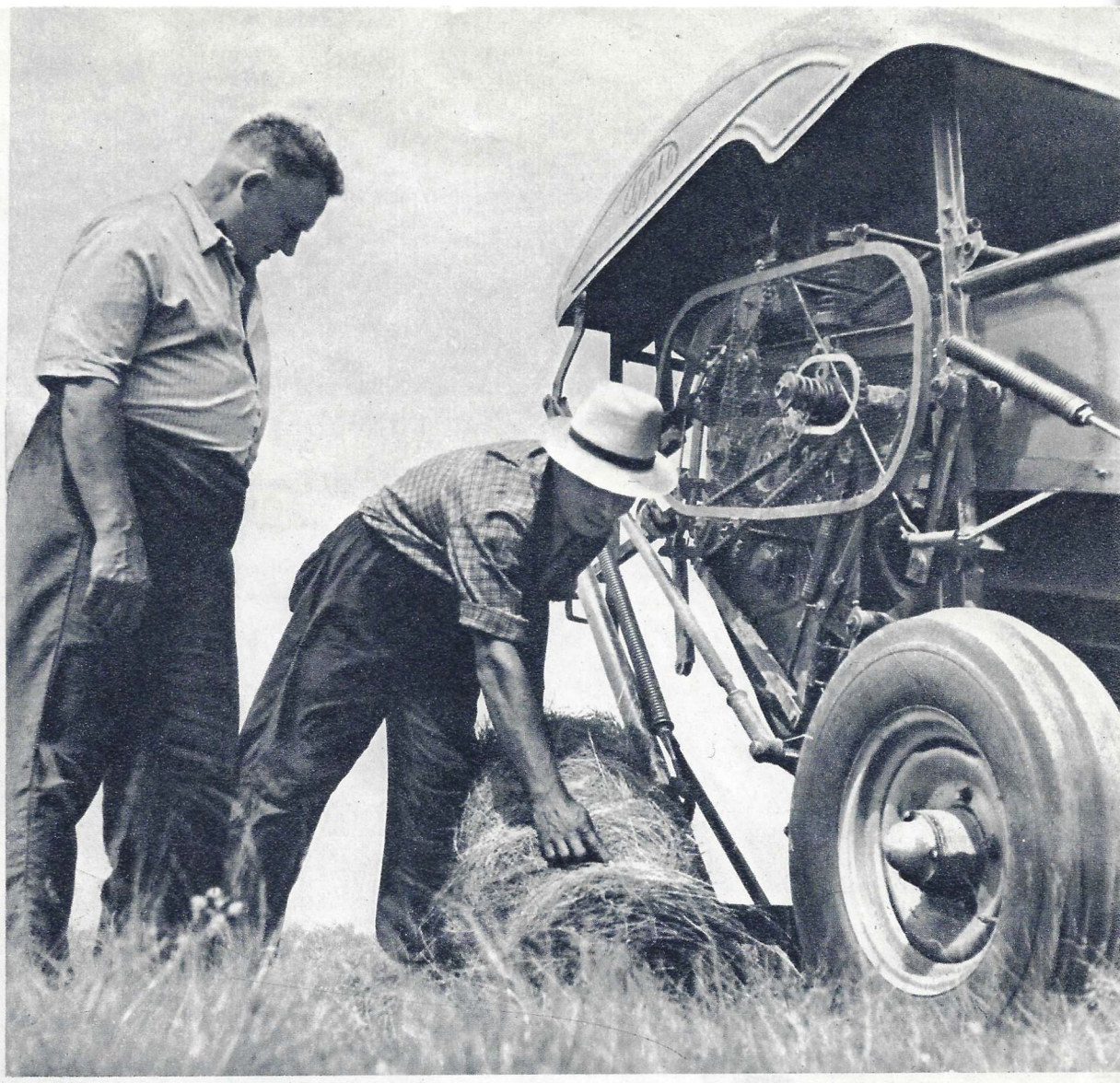

Tämä sade sanan täydessä mielessä kävelee peltoja pitkin, kastellen yli sadan metrin levyisen kaistan.

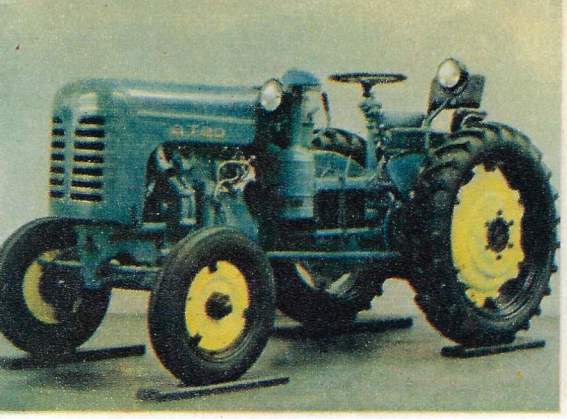

Dieseltraktori HTZ.

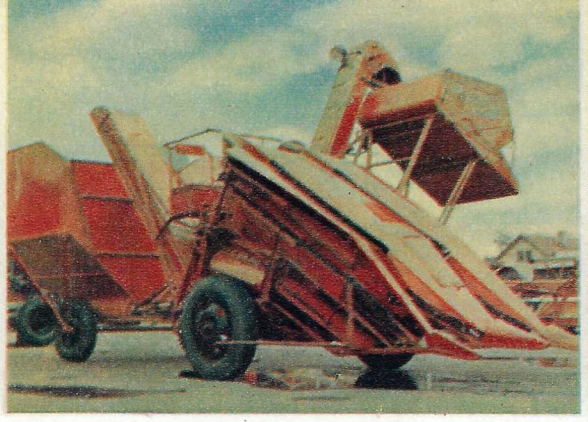

Maissinkorjuukone.

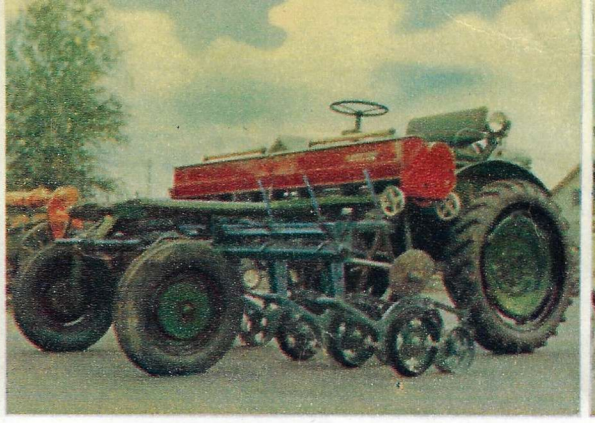

"Itsekulkuinen lavetti" runkoon ripustettavia muokkausvälineitä varten.

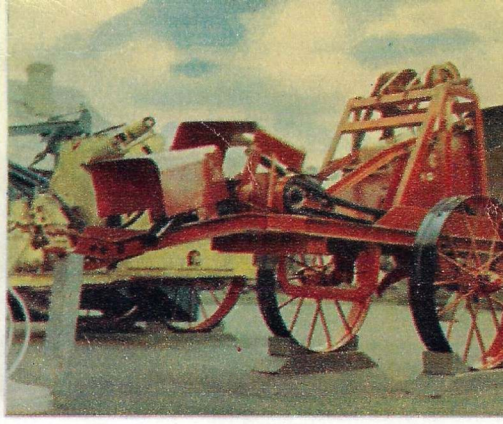

Oja-aura.

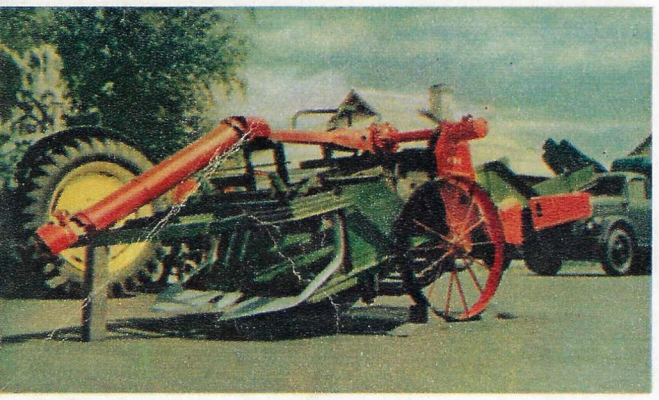

Perunannostokone.

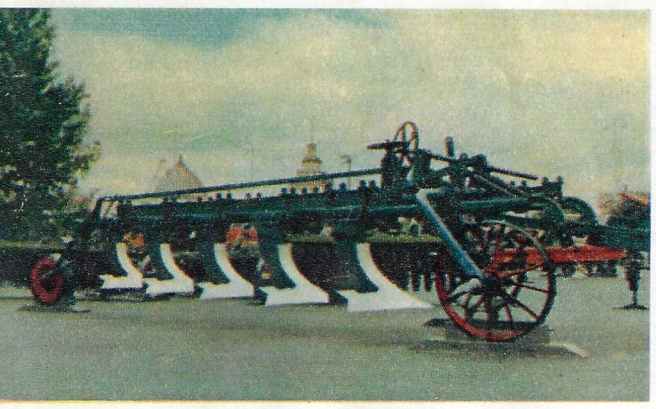

Möyhentäjä.

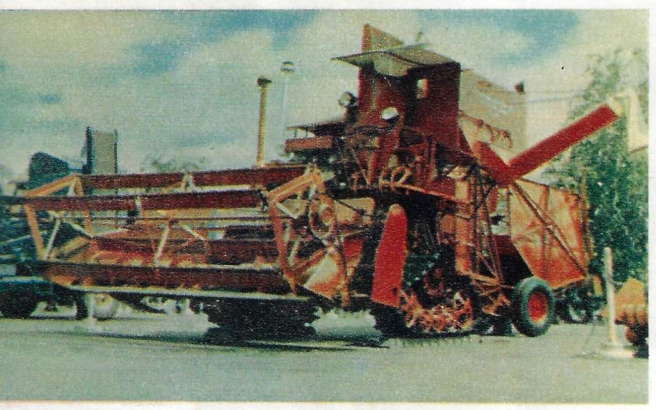

Riisin ja viljan korjuussa käytettävä leikkuupuimuri.

Kultivaattori, joka äestää ja samalla kylvää lannokkeita.

Leikkuukone.

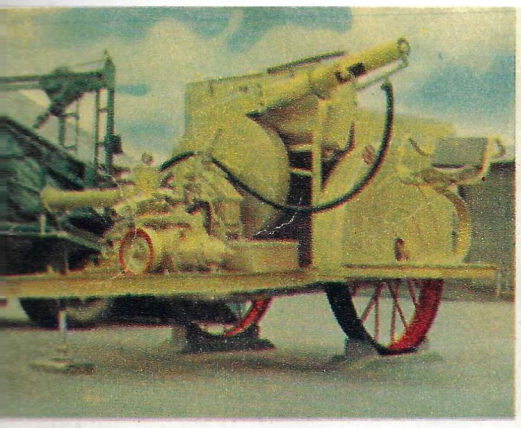

Pölytyskone.

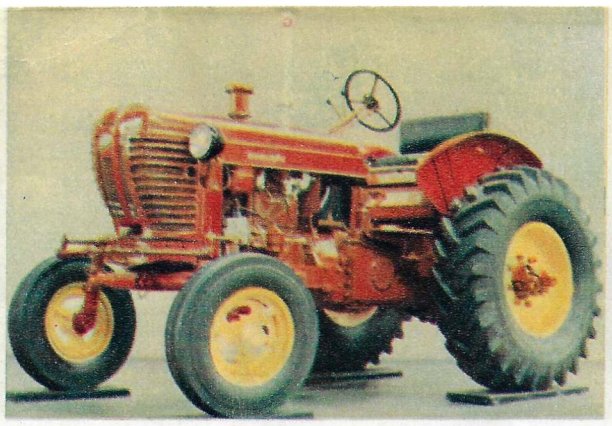

Dieseltraktori "Vladimirets".

Painorehun korjaus- ja valmistuskone.

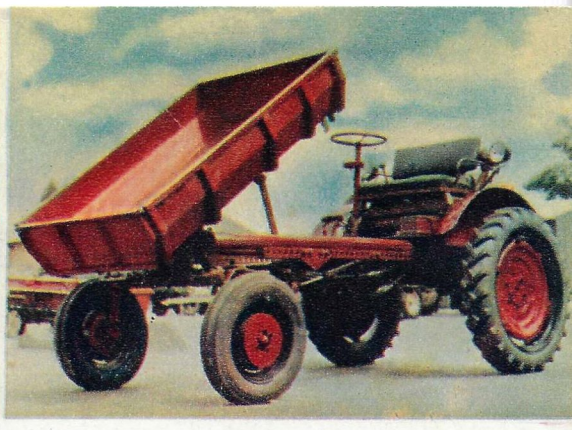

Traktorille asennettu kaatovaunu.

Niittokone, jonka työleveys on 14 metriä. Kauempana vasemmalla on kone tekemässä 3—4 tonnin heinäaumoja.

Minuuttia ennen päivällistuntia.

Ruokalassa on otettu käytäntöön itsepalvelu. Siihen on harjaannuttava.

KAUPPAKIELLON TULOKSIA Tsheljabinsk on Moskovasta hiukan kauempana kuin Lontoo Wienistä. Tämä uralilainen kaupunki, jonka tienoilla tuivertavat Siperian ja Kasakhian arotuulet, on tunnettu teollisuuskeskuksena, erikoisesti mahtavien telaketjutraktoreiden rakentajana. Nykyisin siellä valmistetaan myös erilaisia putkia. Siitä, miten Tsheljabinskissa ryhdyttiin tuottamaan putkia suuria kaasujohtoja varten, meille kertoi koruttomassa työhuoneessaan tehtaan ammattiliittojärjestön varapuheenjohtaja Boris Stepanov. Hänen luonteenpiirteistään tulijan silmään pisti ensimmäisenä järjestys: kirjoituspöydällä ei ollut mitään muuta kuin puhelin, hyvinteroitettu lyijykynä ja tehdaslehden viimeinen numero.

— Tehtaamme alkoi kasvaa kauppakiellon johdosta... Olettehan kuullut Stavropolin—Moskovan kaasujohdon rakentamisesta. Sen ensimmäinen linja (1300 kilometriä) on jo valmis. Kun sitä suunniteltiin, niin kauppajärjestömme halusivat ostaa putket eräästä Länsi-Euroopan maasta. Kyseinen maa kuitenkin kieltäytyi tuosta kaupasta julistaen putket vientikieltoon ''strategisesti tärkeänä materiaalina''. Silloin me ryhdyimme laajentamaan putkivalssaamoamme...

Sihteeri muistuttaa Stepanoville, että ruokatunti on alkanut. Oivallamme vihjeen. Nousemme ja pyydämme anteeksi. Stepanov kuitenkin pidättelee ja kehoittaa lähtemään mukaansa. Ammattiosaston johtajana hän haluaa käydä katsomassa, onko tehtaan ruokaloissa asiat oikealla tolalla, miten työläiset lepuuttavat itseään työn lomassa ja onko heillä mahdollisesti mitään kysymyksiä selvitettävänä.

Aterian jälkeen kukin huilaa tavallaan.

TEHTAAN PUISTIKOT Monista Neuvostoliiton tehtaista kuulee sanottavan: ''tehdas puistikossa''. Se onkin oikein. Puiden is-

Valok. J. Bagrjanski.

RUOKATUNTI

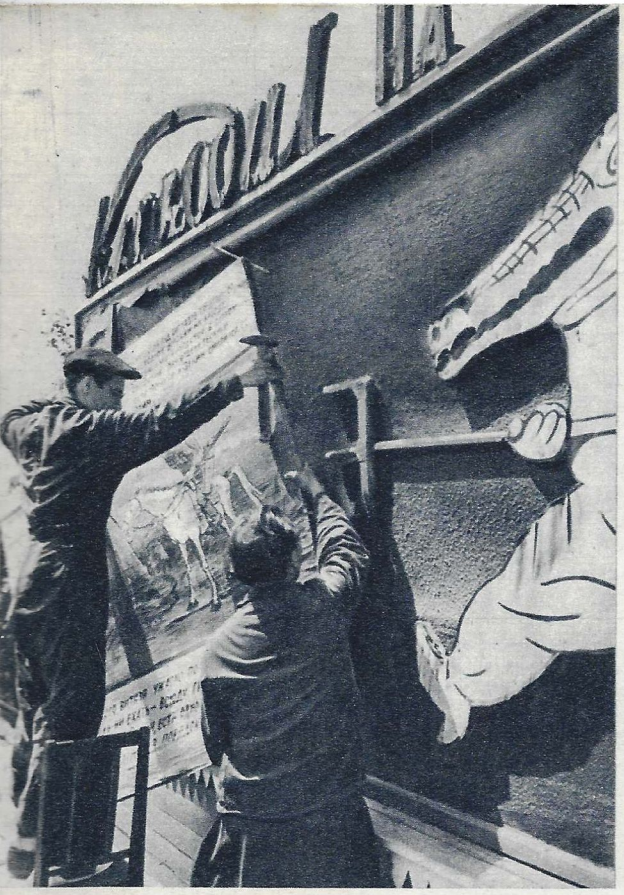

Ruokatunniksi on saatava seinälle tuore pilalehti.

Kotikeittiön kannattajia.

Kirj. **V. ILLESH.**

tuttaminen tehdaspihoille on saanut todella laajat mittasuhteet. Mutta Tsheljabinskin putkitehtaasta voitaisiin sanoa "tehdas puistossa". Eri osastojen välillä on kokonaisia lehtoja, ratojen ja jalkakäytävien vierustoilla puistokujia.

Päivällistunti ei ole kaikilla samaan aikaan. Siellä missä työt vaativat tuotannon keskeytymätöntä tarkkailua työläiset käyvät ruoalla vuorotellen. Toisilla osastoilla kaikki menevät yhtä aikaa tahi työryhmittäin.

Hallintovirkailijat ovat pihalla pelaamassa lentopalloa — terveellistä liikuntaa istumatyössä oleville. Muutamia työmiehiä on asettunut varjoon dominoa pelaamaan. Monet vain istuskelevat penkeillä jutellen, väitellen tai lukien.

— Oletteko jo syöneet? kysyy Stepanov.

— Olemme.

Meille annetaan neuvo:

— Kun olette kerran vieraissa, tulkaa käymään myös rata-osastolla. Sieltä tuotteitamme lähetetään Kiinaan, Intiaan, Mongoliaan, demokraattiseen Saksaan, Bulgariaan, Albaniaan, Koreaan, Vietnamiin, Egyptiin, Burmaan, Afganistaniin jopa Islantiinkin. . .

Myöhemmin pistäydyimme rata-osastollakin, mutta sitä ennen kävimme ruokalassa.

KIISTELYÄ

Sanotaan, että makuasioista ei kiistellä. Se ei ole ihan oikein, ainakaan joka paikassa. Siitä vakuutuimme eräässä tehtaan ruokalassa. "Maku"-sanalla on tietenkin täällä hiukan suppeampi luonne ja määrätympi sisältö: erään tehdasosaston työläisten valvontakomitea, jonka velvollisuutena on tarkkailla ruokailun järjestämistä, pohtii nirsusti ruokalistaa vaatien aina vain monipuolisempaa, ravitsevaa ja halpaa ruokaa. Komitean jäsenet maistelevat ruokalajeja ja määrittelevät niiden makuarvoja.

Siinä syntyy väkistenkin kiistaa!

HALVALLA, HYVÄÄ, NOPEASTI

Ruokalan johtajatar Galina Jelisejeva kertoo:

— Meillä ruokailee päivittäin 1000—1200 työläistä. Aterioiden valmistuksesta vastaa seitsemän keittäjää. Pyrkimyksenämme on tarjota nopeasti, hyvää ja halvalla. Sattuu tietysti vikapistojakin, mutta vähemmän. Nyt on kova kysyntä vihanneksilla. Niitä saamme tehtaan kasvihuoneista ja vihannesviljelmiltä. Hiljattain keittiöön asennettiin uusi kalusto, saliin samoin, ja otettiin käytäntöön itsepalvelu. Ruokavalio on tuntuvasti laajentunut. . .

Silmäisemme ruokalistaa. Siinä on lueteltu 22 nimikettä. Saamme tietää, että kolmesta ruokalajista muodostuva päivällinen maksaa keskimäärin 3 ruplaa 70 kopeekkaa, mikä tekee noin 1/12 putkivalssaajan päiväansiosta.

Aikaa riittää sekä aterioimiseen että lepotuokioon. Kirjatoukat voivat sen aikana käväistä jossain tehtaan viidestä kirjastosta vaihtamassa luettavaa, jota onkin tarjolla paljon — niin kotimaista kuin käännöskirjallisuuttakin.

Sienimetsässä

Valok. V. Kinelovski.

Moskovalaisen viilaajan V. Tshulanovin perhe pohtimassa kesänviettosuunnitelmia. Kylpylähakemistoja lamaillaan ja kustannuslaskelmia suoritetaan. Loppujen lopulta päädytään ratkaisuun, että koululaiset Vera ja Tolja menevät tehtaan pioneerileirille ja isä Vasili kylpylään. "Tavallisesti olen maksanut parantolapaikan hinnasta kolmekymmentä prosenttia, lopun suorittaa ammattiyhdistys valtion sosiaalivakuutusvaroista — kertoi Tshulanov kirjeenvaihtajallemme. Lisäksi ammattiosasto on antanut minulle matkarahan. Lasten oleskelusta pioneerileirillä joudun kustantamaan vain puolet. Näiden etuisuuksien ansiota onkin, että kolmeen lomapaikkaan — siis sanatorioon ja pioneerileiriin — minun tarvitsee käyttää vain hiukan yli neljännes perheemme kuukausiansiosta.

LOMALLA

Valok. V. Rutkovitsh, A. Stanovov, J. Trankvilliitski ja J. Halip.

Kevään ensimmäisten oireiden ilmaantuessa monien perheiden puhdepuheisiin pujahtaa itsestään uusi keskusteluaihe — kesänvietto. Se askarruttaa yhtäläisesti sekä vanhoja että nuoria, synnyttäen toisinaan kovaakin väittelyä. Ikäihmiset aikovat sanatorioihin, nuorempien mieli palaa retkeilemään ja koululaiset haaveilevat pioneerileirien, huvilakylien tai syrjäisen maaseudun riemuista...

Vaihtelevimpia ovat tietenkin retkeilijöiden suunnitelmat. Sadat tuhannet turismiin innostuneet kansalaiset valitsevat reittinsä makunsa, loma-aikansa ja perhebudjettinsa mukaisesti. Koululaiset samoilevat kotiseutunsa läheisyydessä, autojen omistajat suuntaavat matkansa Krimille, Kaukasiaan ja Itämerenmaihin — merelle, uimarannoille, kylpyläseuduille. Monet käyvät turisteina ulkomailla. Toiset lähtevät vetten päälle soutaakseen pitkin Tshusovajaa ja ihaillakseen Uralin ainutlaatuista kauneutta, vedelläkseen veden karjaa kalarikkaasta Desnasta tai lipuakseen moottorilaivalla Volgan ja Kaman aaltoja, nähdäkseen mahtavien voimalaitosten sulut ja keinuakseen Donin arolle taiotun Tsimlan meren laineilla... On sula mahdottomuus luetellakaan kaikkia matkailureittejä, niitä on yhtä paljon kuin maassamme on jokia, teitä ja vuoristopolkuja.

Valikoima on riittävän suuri niilläkin, jotka mielivät sovittaa yhteen levon ja terveydellisen ehkäisyremontin. Heille on avoinna viidettäsataa ilmastollisesti ja terveydenhoidollisesti mitä erilaisinta kylpylää. Kolmeen tuhanteen sanatorioon ja lepokotiin otetaan tänä vuonna yli 5 miljoonaa lomailijaa. Lisäksi tavaton määrä ihmisiä, monissa tapauksissa kokonaisin perhein, lepäilee kylpykeskuksissa turvautumatta sanatorioiden palveluksiin. Lasten kesäkylissä käy virkistymässä 2 750 000 koululaista.

Tyotätekevien kylpylähoitoon tälle vuodelle myönnetyt huojennukset kirjoitetaan kymmennumeroisella luvulla, ne nousevat yli 2 000 000 000 ruplan. Summaa on sitten viime vuoden lisätty 300 miljoonalla. Näinollen ammattiliitot voivat jakaa tänä vuonna työläisille ja virkailijoille vähintään 3 miljoonaa kylpyläpaikkaa 70 prosentin alennusmaksulla ja osan täysin maksuttakin.

Kesä ja syksy ovat vilkkainta lomailu- ja retkeilyaikaa. Toivokaamme kaikille kauniita ilmoja ja virkistävää lepoa.

Kaukasian vuorilla tehdyn retken jälkeen on mukava levähtää matkailumajalla. Neuvostoliiton ammatillisilla järjestöillä on tällaisia retkeilykoteja monilla puolilla maata.

Kullakin on mielitekonsa, varsinkin retkeilijöillä. Toisia houkuttelee etelän eksoottisuus, toisia pienten jokien tyyni hiljaisuus ja omatekoinen "Kon-Tiki". Monet matkailevat vuosisatamme tekniikan kaikkia mukavuuksia käyttäen. Yhdentekevää — pääasia, että taival taittuu hauskasti ja muodostuu todelliseksi levoksi.

KAUPUNKI JA SEN ISÄNNÄT

Valok. S. Kropivnitski.

Jospa kävisimme Lipetskissä, sitäkin suuremmalla syyllä kun kaupunki ei ole kaukana. Se sijaitsee aivan keskellä Venäjää, Orelin ja Tambovin välillä.

Ennakkokuvan saamiseksi otamme esille tietosanakirjan. Vuoden 1930 painoksessa on sanottu:

"Lipetsk. 21 400 asukasta. Nahkatehdas, tupakkatehdas, valssimyllyjä. . ."

Se ei ole paljon.

Mutta tietosanakirjan painos vuodelta 1954 parantaa huomattavasti mielialaamme. Siinä on sanottu: "Lipetsk. 66 600 asukasta (1939). Rautasulattomoita, jotka saavat raaka-aineensa Lipetskin malmikaivoksista. . . Suuri traktoritehdas, radiaattoritehdas, silikaattitehdas ja muita tuotantolaitoksia. . . Kasvatusopillinen korkeakoulu, vuori- ja konerakennusteollisuuden opistoja, 29 yleissivistävää koulua, neljä työläisnuorisokoulua. . . draamateatteri. . . kaksi kulttuuritaloa, 11 klubia, 43 kirjastoa. Kaupungissa ilmestyy 4 sanomalehteä. . ."

Kohta olemmekin Lipetskissä. Jo ensi askeleella törmäämme hiukan omituiseen, mutta samalla varsin kuvaavaan ilmiöön: kaupunkineuvoston puheenjohtajaa, jota haluamme haastatella, ei ole kaupungissa. Hän on suorittamassa tutkintoja eräässä Moskovan korkeakoulussa, jossa hän opiskelee varsinaisen työnsä ohella. Kysymme varapuheenjohtaja Jefremovia. Hänen sanotaan olevan kaupunginarkkitehti Wagnerin luona. Menemme sinne. Jefremovin kerrotaan käyneen siellä, mutta ehtineen lähteä jo muualle. Wagner kysyi meiltä hienoisella ylpeydellä:

— Oletteko huomannut kuinka kaupunki on kasvanut?

— Emme, emme ole huomannut, sillä emme ole ennen ollut täällä.

Kaupunkien arkkitehdit muistuttavat äitejä, jotka ihastuksella kertovat lapsistaan, miten nämä ovat kasvaneet, mitä sairastaneet ja kuinka pulskia heistä on tullut. Wagner menettelee aivan samoin. Hän vetää esille suuren joukon vanhoja valokuvia ja kertoo, millainen oli kaupunki takavuosina, miten se on muuttunut ja millaiseksi tulee muutaman vuoden kuluttua muuttumaan. Ja kehaisee:

— Kuluvaksi vuodeksi rakennustöihin on myönnetty 90 miljoonaa ruplaa!

Mutta samassa huokaisee:

— Työtä on korviin saakka!. .

Kävelemme kaupungilla katselemassa, mihin nämä 90 miljoonaa ruplaa menevät. Emme juuri näe katua, jolla ei olisi uudisrakennuksia. Laajakangaselokuvateatterin rakennuspaikalla surisevat koneet. Erääseen uuteen taloon muuttaa parhaillaan asukkaita. Ensimmäisinä juoksevat portaita ylös lapset kissoineen ja karhuineen.

Sen jälkeen käväisemme kaupunginosassa, johon työtätekevät rakentavat itselleen taloja yhteisvoimin. Työvoimaa näyttää olevan vähän ja meille sanotaan, että työläiset tulevat rakennukselleen vasta työpäivän päättymisen jälkeen.

(Jatkuu siv. 22)

Kaupunginarkkitehti Wagner näyttämässä entisen Usmanskajakadun, nykyisen Frunzenkadun kuvaa.

Kaupunkineuvoston jäsen N. Aleksashina on ammatiltaan rappaaja. Hän on työssä elokuvateatterin rakennuksella.

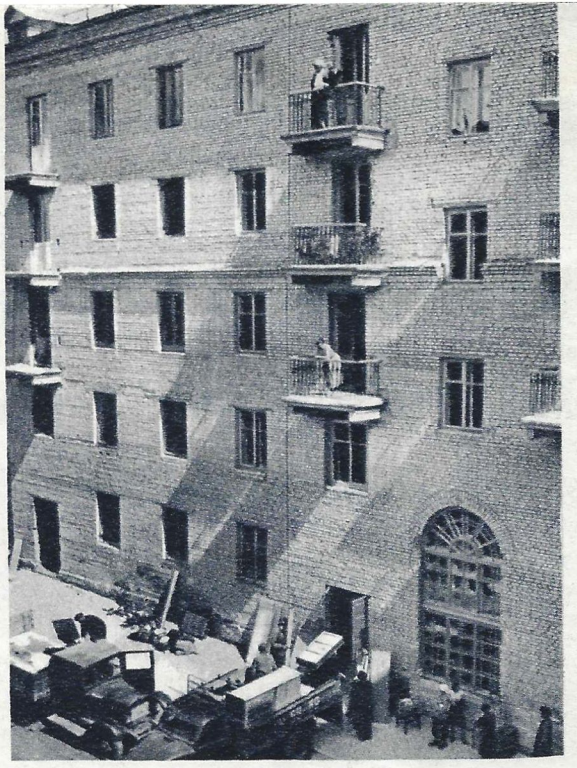

Talo on valmis. Kohta siellä-kin vietetään tupaantuliaisia.

— Tuonne rakennetaan siltaa Voronezh-joen ylitse. Se yhdistää keskenään vanhan kaupungin ja joen tuolle puolen kasvaneen uuden kaupunginosan, — selittää kaupunkineuvoston varapuheenjohtaja Jefremov.

— Suunnitelman mukaan meidän olisi jo pitänyt muuttaa, mutta talo ei ole vieläkään valmis! — valittavat Leninin-katu 33:n asukkaat kaupunkineuvoston jäsenille.

Kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean kokouksessa "Svobodnyi sokol"-tehtaan johtaja Vinnitshenko (ensimmäinen kuva) joutui tekemään tiliä työstään. Kaupunkineuvoston jäsen P. Zhdanov, terveydenhoito-osaston johtaja B. Krainikov, työläiset M. Gontsharov ja F. Gontsharov sekä monet muut arvostelivat ankarasti Vinnitshenkoa tehtäviensä laiminlyömisestä työläisasutuksen kunnostamisen suhteen.

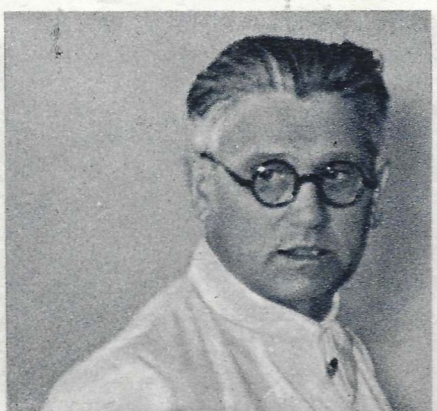

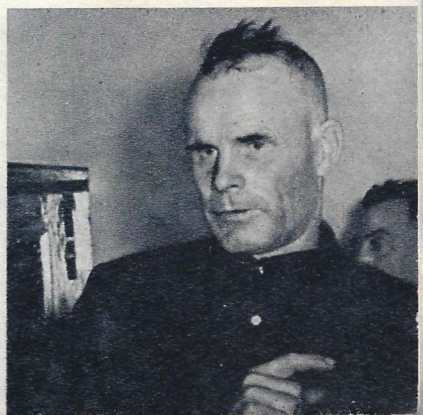

Uutta Lipetskiä. Toukokuun 9. päivän katu. Muutama vuosi sitten oli tämä paikka aivan autiota.

Nopeasti kasvavissa kaupungeissa on asuntokysymys aina esillä. Näin on Lipetskissäkin, jonka väkiluku on kasvanut kahdessa vuodessa 35 tuhannella hengellä! Kaupunkineuvoston tärkeimpänä huolena onkin turvata ihmiset hyvillä asunnoilla. Juuri siksi tehdaspiirien työläiset ovat alkaneet suunnitelmallisen kunnallisen asuntotuotannon ohella rakentaa taloja omin voimin, puhdetöinään. Tästäkin työstä heille kyllä maksetaan palkka. Ehkä herää ajatus, että olisi kai parempi palkata varsinaisia rakennustyöläisiä? Olisi tietenkin. Mutta Lipetskissä, samoin kuin muuallakin, on rakennustöitä niin paljon, ettei työkäsiä riitä.

Senvuoksi työtätekevät ovat alkaneet rakentaa taloja itselleen omin voimin. Kolmessa—neljässä kuukaudessa tuollainen useita huoneustoja käsittävä talo on tavallisesti valmis. Rakentajat voivat muuttaa sisään ja ostaa talonteossa saamallaan palkalla hyvän huonekaluston. Monet perheet ovat jo muuttaneet ja vielä useammat valmistuvat muuttamaan uusiin asuntoihin lähiaikoina.

Kaupunkineuvoston varapuheenjohtajan Jefremovin tapaamme eräällä rakennustyömaalla. Hän on varsinaiselta ammatiltaan geologi. Kaupunkineuvostoon hänet on valittu 3 vuotta sitten. Kyselemme häneltä mitkä asiat kaupunkineuvostoa nykyisin eniten askarruttavat.

— Asuntotuotanto ja kaupungin kunnostaminen. Paljon on jo tehty, mutta vielä enemmän on tehtävä. Se on valitsijain vaatimus.

— Kuinka kaupunkineuvosto suoriutuu lukuisista tehtävistään?

— Kaupunkineuvoston vakinaisten virkailijoiden olisi tietysti vaikea hoitaa kaikkia huollettavinaan olevia asioita, mutta heitä auttaa 300 neuvoston jäsentä, joista enemmistö toimii yhdeksässä vakituisessa lautakunnassa: asunto-, koulu-, terveydenhoito-, teollisuus-, kauppa-, budjetti-, kunnallistalous- ja urheilulautakunnissa ym. Lisäksi kaupunkineuvoston aloittamiin toimenpiteisiin osallistuu aktiivisesti kaupungin väestö. Tullaksenne vakuuttuneeksi kaikesta tästä ottakaa autoni ja ajakaa taloon Sadovaja 24. Siellä on tänään katukomitean kokous, jossa käsitellään juuri tällaisia asioita.

Poikkeamme tähän kokoukseen. Asukkaat ovat kokoontuneet pihapuistikkoon. Tällaisissa kokouksissa tavallisesti puhutaan rakennustöiden valvomisesta, pihojen ja katujen puhtaanapitämisestä, puiden istuttamisesta ja leikkikenttien järjestämisestä. Keskustelu on toisinaan hyvinkin kiivasta, mutta kun kerran tehdään päätös, niin sitä täytetään yksimielisesti ja tarvittavissa tapauksissa pyydetään kaupunkineuvoston jäsenten apua.

Puolenpäivän aikaan menemme kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean istuntoon. Täälläkin keskustelu on ajoittain kiivasta, mutta kysymykset ratkaistaan yleensä nopeasti. Kokouksessa käsitellään seuraavia asioita: väestön elokuvapalvelun parantaminen; "Svobodnyi sokol"-tehtaan asutuksen kunnostaminen; orvoiksi jääneiden lasten sijoittaminen lastenkoteihin ja perheisiin; rakennustonttien jakaminen.

"Svobodnyi sokol"-tehtaan johtajalla on kokouksessa hikiset oltavat. Työläisasutuksen kunnostamiseen hänelle oli myönnetty noin 2 miljoonaa ruplaa, mutta hän ei ollut osannut järjestää töitä kunnollisesti. Häntä arvostelevat ankarasti sekä kokoukseen kutsutut tehtaan työläiset että kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean jäsenet. Kokous kestää kauan ja päättyy vasta kello 7 aikaan illalla.

Tietosanakirjat ovat yleensä arvovaltaisia hakuteoksia. Mutta Lipetskin asukkaat voivat parissa minuutissa osoittaa, että heidän kaupunkiaan koskevat tiedot ovat vuoden 1954 painoksessa jo vanhentuneita.

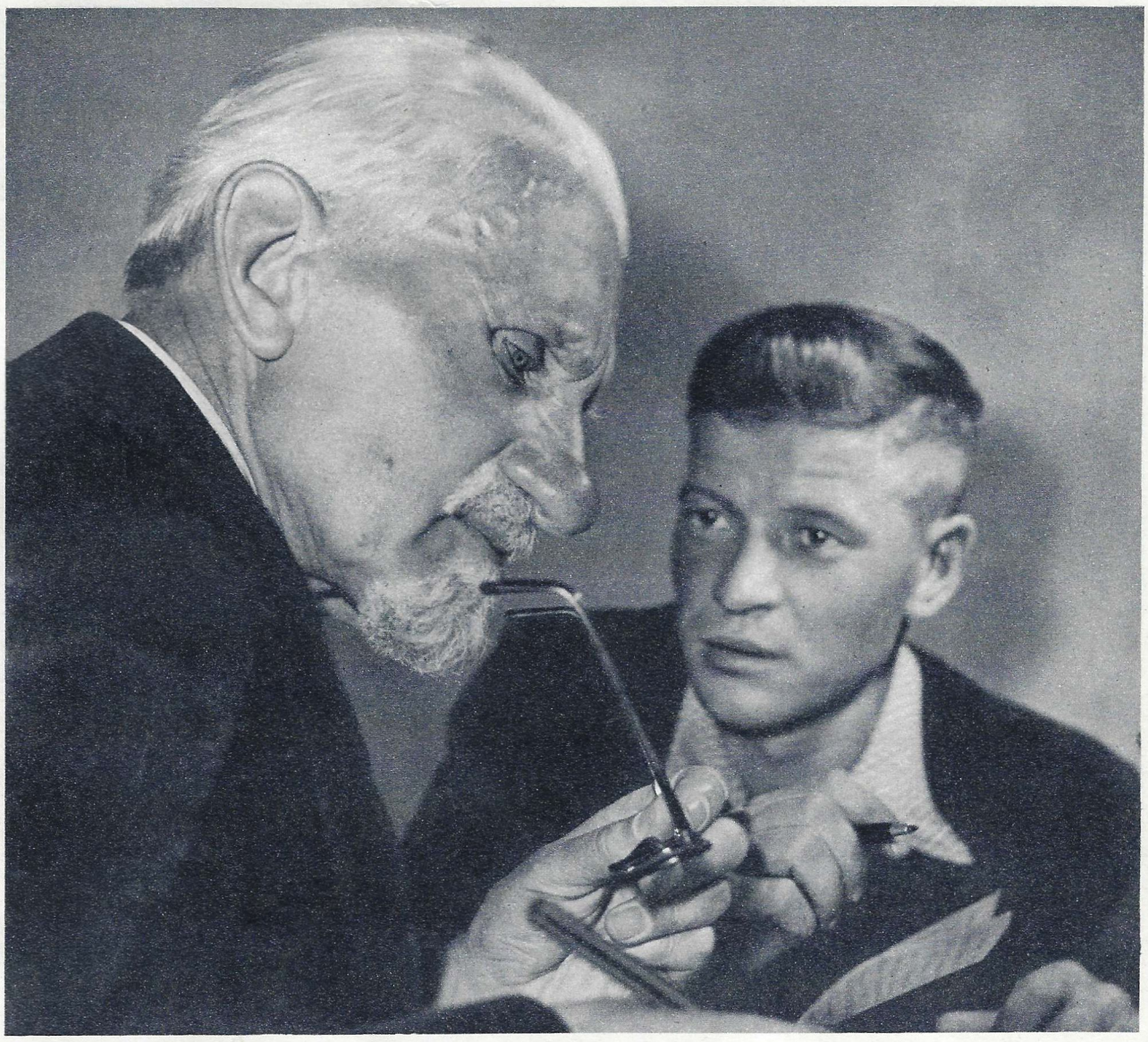

Lipetskin kaupunkineuvoston vanhin jäsen, insinööri T. Krasnov auttaa kaupunkineuvoston nuoria jäseniä monien kysymysten ratkaisussa. Kaupunkineuvostoon ensimmäistä kertaa valittu mekaanikko I. Pishikin on tullut pyytämään neuvoa Krasnovilta.

Katukomitean kokouksessa. Talon asukkaat kritikoivat kaupunginviranomaisia. "Juuri päästiin laskemasta viemäriputkia ja taas katua kaivetaan auki puhelinkaapelia varten. Mihin sellainen kelpaa?!" — puhelee eläkkeennauttija A. Zarubin kaupunkineuvoston jäsenelle, putkitehtaan työläiselle V. Gorjainoville.

Konserttitilaisuus kaivostyöläisten valistustalossa. Esittäjäin joukossa kaupunkineuvoston jäsenet, työläisnaiset A. Budjukina ja P. Podugolnikova.

Kaupungin stadionilla pelaavat tänään Leningradin ja Lipetskin jalkapalloilijat.

Kaupungin tulevia isäntiä.

DAVID OISTRAH

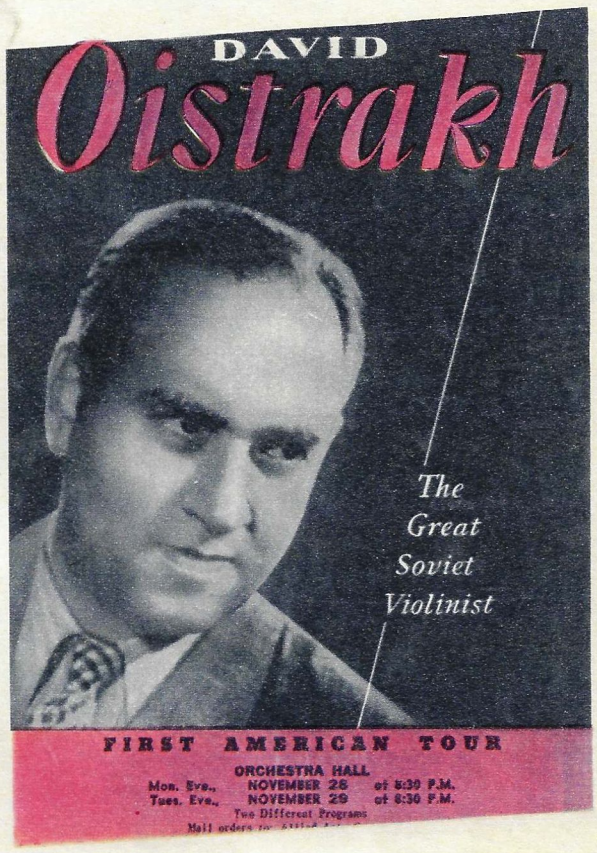

"RUDÉ PRÁVO":

Oistrahin esiintyminen kruunasi Prahan tämänkeväiset musiikkijuhlat.

"PARIS-PRESSE":

Moskovan Paganini.

"HAKIMIJET":

David Oistrahin taituruus olennoi venäläisen viulukoulun parhaita piirteitä.

"DAILY MAIL":

Kunnia suurelle Oistrahille, viulutaiturille, jota englantilaisilla oli eilen ilo tervehtiä!

"HAMBURGER MORGENPOST":

David Oistrah hurmasi hampurilaisyleisön.

"PHILADELPHIA DAILY NEWS":

Oistrah ei ole vain Venäjän, vaan koko maailman suurin viulutaituri.

"THE STAR":

Tarunomainen Oistrah.

"LES LETTRES FRANÇAISES":

David Oistrah — ihmetaiteilija.

"PAESE SERA":

Roomalaiset haltioissaan viulutaiteilija Oistrahista.

"HOCHI SHIMBUN":

Oistrahin taituruus on täydellistä.

Tokiolaiset kuuntelemassa Oistrahia.

SHOSTAKOVITSH OISTRAHISTA

Olen tuntenut David Oistrahin lähes 25 vuotta, siitä päivästä jolloin hän niin loistavasti esiintyi Neuvostoliiton muusikkojen kilpailuissa. Nuori viulutaiteilija löi kirjaimellisesti hämmästyksellä palkintolautakunnan jäsenet ja yleisön, siinä joukossa minutkin. Hän esitti tavattomalla taituruudella vaikeimpiakin sävelteoksia ja jokainen kuulija oivalsi olevansa suuren mestarin esilletulotilaisuudessa. Yleisö osoitti Oistrahille myrskyisästi suosiotaan...

Tämä lahjakas muusikko on väsymätön uurastaja. Hän ei ole vain kuuluisa esittäjä, jonka konserteilla on aina triumfaalinen menestys, vaan myös erinomainen opettaja, Moskovan konservatorion professori. Oistrah on kasvattanut mainioita nuoria viulutaitureita. Monet heistä ovat saavuttaneet voittoja suurissa kansainvälisissä kilpailuissa, joihin on osallistunut maailman parhaita viuluniekkoja. Hänen oppilaistaan mainittakoon Viktor Pikaizen, Valeri Klimov, Igor Politkovski, Olga Parhomenko ja Olga Kaverzneva. Venäläisen ja neuvostolaisen koulukunnan parhaita perinteitä seuraten Oistrah jakaa auliisti tietoaan ja taitoaan nuorisolle.

Tamara Oistrah joutuu usein käymään lentokentällä. Käytyään vastassa Turkista, Italiasta ja Tshekkoslovakiasta kiertueelta palaavaa miestään hän jo seuraavana päivänä saatteli poikaansa Igoria, myöskin viulutaitelijaa, konserttimatkalle Etelä-Amerikkaan.

Uskomattoman suuresta kuormituksestaan huolimatta tämä taiteilija osaa järjestää aikansa niin, että esimerkiksi minun käy kateeksi. Hän osallistuu yleishyödylliseen toimintaan ja selostaa päivälehdissä ja aikakausjulkaisuissa lukemattomia konserttimatkojaan ja kaikkea, mitä näkee ulkomailla.

— Ellen jonakin päivänä saa tutustua ainoaankaan uuteen musiikkiteokseen, katson päivän menneen hukkaan, — sanoo Oistrah...

Olen ollut lukemattomia kertoja kuulemassa Oistrahia, mutta en muista tapausta, että hän olisi epäonnistunut esityksessään. Muutamia vuosia sitten asuin eräässä Berliinin hotellissa Oistrahin naapurina. Konserttiohjelmassa, joka piti esittää kahden päivän kuluttua, oli Tshaikovskin viulukonsertto. Oistrah oli soittanut sitä jo satoja kertoja, mutta siitä huolimatta hän harjoitteli sitä päiväkausia kuin olisi valmistautunut sen ensiesitykseen. Luulen olevani oikeassa kun sanon, että tämä loistavan lahjakkuuden ja uutteran työn yhdistelmä onkin juuri tuonut Oistrahille maailman ''viulukuninkaan'' maineen.

Tunnen itseni onnelliseksi siitä, että juuri Oistrah on ensimmäisenä esittänyt viulukonserttoni. Hän on auttanut minua neuvoillaan myös luovassa työssäni. Jos kuka silmäilee nuotteja, niin huomaa niihin painetun: ''Viuluosan toimittanut D. Oistrah''. Lisättäköön tähän, että hänen työnsä ei ole ollut muodollista nuottien tarkastusta, vaan todellista luovaa apua säveltäjälle.

Oistrah on esittänyt viulukonserttoani monta kertaa ja joka kerta sellaisella antaumuksella, sellaisella paneutumisella tuotteen sisältöön ja siihen kätkettyihin ajatuksiin ja tunteisiin, että olen tahtomattakin ajatellut: jos olisin viulutaiteilija, pyrkisin juuri sellaiseen esitykseen!

Uusien viulusävellyksien uupumattomana etsijänä hän on ensimmäisenä esittänyt useita Aram Hatshaturjanin, Nikolai Mjaskovskin ja Nikolai Rakovin erinomaisia viulukonserttoja ja Sergei Prokofjevin sonaatteja. Monet neuvostosäveltäjät ovat omistaneet hänelle musiikkiteoksiaan.

Yhdessä Lev Oborinin ja Svjatoslav Knushevitskin kanssa David Oistrah muodostaa trion, jota pidetään oikeutetusti eräänä maailman parhaista. Tämä trio on soittanut myös minun sävellykseni viululle, sellolle ja pianolle. Nyt aion säveltää sonaatin sekä uuden viulukonserton, jotka toivon Oistrahin esittävän.

Tämän monipuolisesti sivistyneen miehen harrastukset eivät rajoitu musiikin piiriin. Hän on suuri kirjojen ystävä ja on kerännyt kokoelmiinsa runsaasti harvinaisia teoksia. Hän on myös ensimmäisen luokan shakinpelaaja, joka saattaa tuntikaupalla viihtyä jonkin pulmallisen shakkitehtävän ratkaisussa.

— Se auttaa minua musiikissa — kertoo Oistrah.

Oistrah ajaa hyvin autoa ja tuntee tarkalleen monet automerkit. Vaativaisten moskovalaisten miliisien ihastukseksi hän tuntee hyvin ajosäännöt eikä monien vuosien aikana ole saanut heiltä ainoatakaan muistutusta.

Kaiken lisäksi Oistrah harrastaa valokuvausta ja filmausta. Konserttimatkoillaan maailman kaikilla kulmilla hän ottaa uutterasti kuvia eri kansojen elämästä ja tavoista, tapaamistaan ihmisistä ja näkemistään tapahtumista. Oistrahin ystävät ovat saaneet nähdä hänen kotonaan paljon mielenkiintoisia filmejä.

Mitäpä tähän saattaisi vielä lisätä? Ehkä sen, että Oistrah on huomaavainen ja hellä isä ja puoliso.

Dmitri SHOSTAKOVITSH.

Kaksi suurta musiikkimiestä ja hyvää ystävää: Dmitri Shostakovitsh ja David Oistrah Moskovan konservatorion edustalla. **Valok V. Kivrin.**

Valok. J. Halip.

Oistrah näyttämässä pojalleen Igorille kuvareportaasiaan. Nämä kuvat on otettu:

Tukholmassa,

Montevideossa.

Tokiossa,

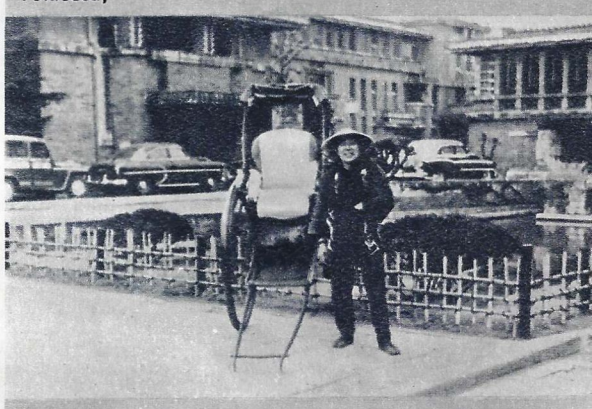

Buenos Airesissa,

Pariisissa,

Milanossa.

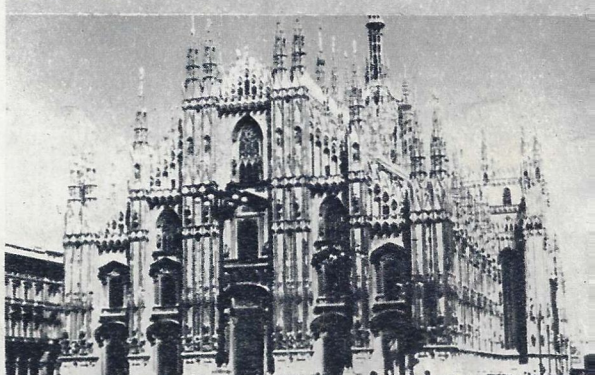

Dasha sairaanhoitajattarena. "Onko sinulla omaisia sodassa?" — utelee haavoittunut. "Sulhoni... on kadonnut tietymättömiin" — Dasha vastaa.

Mosfilmin studiossa valmistetaan uutta värielokuvaa "Kärsimysten tie". Filmin ohjaaja, tunnettu neuvostolainen regissööri Grigori Roshal kertoo lukijoillemme uudesta työstään.

VSFNT:n ansioitunut taidetyöntekijä
G. ROSHAL.

Valok. V. Shahovskoi.

"KÄRSIMYSTEN TIE"

Uuden elokuvan "Kärsimysten tie" perustaksi on otettu Aleksei Tolstoin samanniminen trilogia. Tämän teoksen kolme romaania on omistettu Venäjän kohtalolle ensimmäisen maailmansodan, vallankumouksen ja neuvostovallan puolesta käytyjen taistelujen aikana. Kansan elämän historiallisten tapahtumain taitavan kuvauksen ja teoksen sankarien sisäisen maailman syvällisen tulkinnan ansiosta trilogia on liikuttava kertomus tästä ankarasta ja sankarillisesta ajasta.

Trilogian aihepohjana on venäläisen sivistyneistön se osa, joka on kulkenut kansansa luokse sanomattoman vaikean, täynnä teräviä ristiriitoja ja odottamattomia käänteitä olleen "kärsimysten tien" kautta. Teoksen päähenkilöt ovat porvarillisen sivistyneistön keskuudesta lähteneet Bulavinin sisarukset Katja ja Dasha, Katjan puoliso asianajaja Smokovnikov, runoilija Bessonov, johon molemmat sisarukset ovat rakastuneet, insinööri Telegin, joka myöhemmin sitoi kohtalonsa Dashan kohtaloon, ja upseeri Roshin, joka meni naimisiin Katjan kanssa sen jälkeen, kun sotamiehet olivat surmanneet rintamalla tämän ensimmäisen miehen.

Vallankumouksellista kansaa edustavat teoksessa työmies Rublev, komissaari Ivan Gora ja hänen vaimonsa Agrippina, joka taistelee Punaisen Armeijan riveissä, merimiehet Tshugai ja Latugin, talonpoikaisnainen Anisja, josta tulee myöhemmin näyttelijätär. He auttavat pääsankareita löytämään oikean elämäntien.

Elokuvan ensimmäisessä osassa on etualalla vanhan Venäjän romahtaminen ja uuden syntyminen. Tällä taustalla siinä kuvataan Bulavinien sisarusten kohtaloa, heidän virheitään, surujaan ja ilojaan.

Elämä on heittänyt elokuvan sankarit ympäri Venäjän. Toiminta tapahtuu Punaisessa Armeijassa, valkokaartilaisarmeijoissa, atamaani Mahnon anarkistijoukoissa, vuoristossa ja aroilla, Krimillä, Kaukasiassa ja Ukrainassa, Volgalla, Pietarissa ja Moskovassa, porvariskodeissa, talonpoikaistuvissa, tehtaissa, junissa ja laivoissa.

Kuvaajaryhmän kaikki jäsenet tekevät työtä suurella innolla. Elokuvaan osallistuu sekä tunnettuja vanhempia näyttelijöitä että lahjakasta nuorisoa. Katjan osassa on Rufina Nifontova. Kaksi vuotta sitten, heti elokuvainstituutin päätettyään, hän osallistui ohjaamaani elokuvaan "Volnitsa", joka valmistettiin Feodor Gladkovin samannimisen romaanin mukaan. Hänen siinä luomansa pääsankarittaren hahmo toi nuorelle taiteilijattarelle yleisön suosion ja Karlovy Varyn filmifestivaalin palkinnon naisosan parhaasta esittämisestä.

Dashan osaa esittää Moskovan Taideteatterin studiokoulun oppilas Nina Veselovskaja, joka osallistuu elokuvaan ensimmäistä kertaa.

"Sisarukset" — Nifontova ja Veselovskaja tapasivat toisensa ensimmäistä kertaa vasta harjoituksissa. Nyt he ovat lähentyneet ja voidaan sanoa, sukulaistuneet, ja päivä päivältä tulevat yhä enemmän toistensa kaltaisiksi.

Vahtangov-teatterin tunnettu näyttelijä Nikolai Gritsenko näyttelee tsaarinarmeijan upseeria, valkokaartilaista Roshtshinia, josta tulee myöhemmin Punaisen Armeijan komentaja. Roshtshin saa kestää kovia koetuksia, käydä jopa itsemurhan partaallakin ennenkuin hän ymmärtää valkokaartilaisuuden kansanvastaisen olemuksen. Hän tulee tuntemaan virheensä ja erehdyksensä ja näkemään vallankumouksen suuren totuuden.

Elokuvan pääsankareihin kuuluva insinööri Telegin on selväluonteinen, laajakatseinen ja rohkea mies. Teleginin osaa näyttelee nuori jo aikaisemmin elokuvaan osallistunut Vadim Medvedev. Uskomme Medvedevin luoman sankarin saavan osakseen jokaisen katsojan myötätunnon.

Lahjakkaan, mutta sisäisesti tyhjän ja elämän ruhjoman symbolistirunoilijan Bessonovin osaa esittää Taideteatterin näyttelijä Vladlen Davydov.

Olen maininnut ainoastaan pääsankarit. Kaikkia on mahdoton esitellä: niitä on niin paljon.

Filmin kuvaus on täydessä käynnissä. Ateljeekuvauksen lopetettuamme ja suoritettuamme vallankumoustapahtumain kuvauksen Leningradissa matkustamme Volgalle ja Pohjois-Kaukasiaan. Siellä on kuvattava ensimmäisen maailmansodan ja kansalaissodan taisteluvaiheita.

Elokuva valmistetaan tavallista sekä laajakangasteatteria varten. Sarjan ensimmäinen osa — "Sisarukset" on aikomus saada valmiiksi Lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen 40-vuotisjuhlaksi.

Kuvissa kohtauksia elokuvasta (vasemmalta): 1. Mielenosoitus Moskovassa. 2. Puna-armeijalaisketju hyökkäyksessä. 3. Sisarukset.

Filmiä joudutaan kuvaamaan sekä ateljeessa että ulkosalla maan eri puolilla. "Huomio! Aloitamme!" sanoo Grigori Roshal.

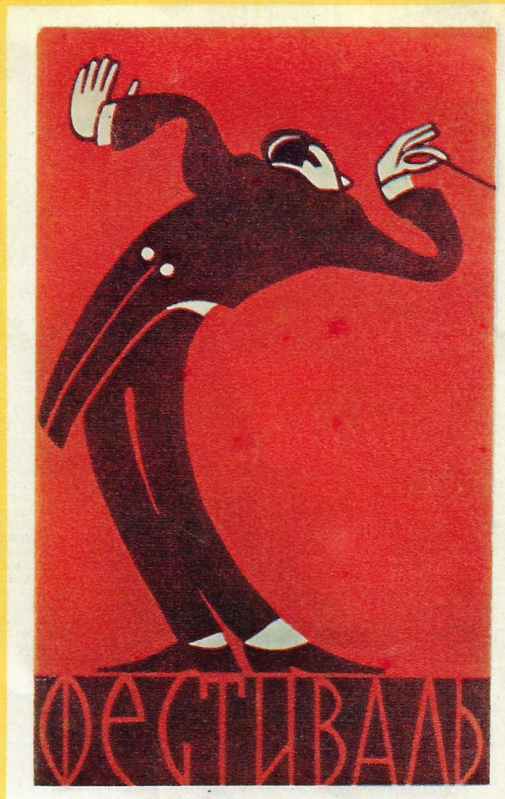

TULITIKKULAATIKOIDEN KANSIKUVIA

Balabanovin tehdas on alkanut valmistaa tulitikkuja, joiden laatikoissa on pilakuvia jatsi-orkesterin soittajista.

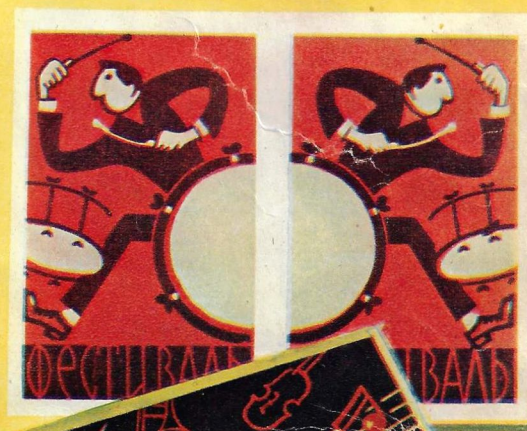

SOTALESKI

Valok. J. Tshernyshev.

Zaporozhjelainen sotaleski Anastasia Burova laskemassa kukkia kaupungin puolustajain haudalle.

Posti on tuonut eläkkeen. ''Mummo ei ole kotona, tulkaa myöhemmin!'' — sanoi poika postinkantajalle.

Tässä asuu Anastasia Burovan perhe.

Anastasia Burovan lemmikit — hänen nuorin poikansa Viktor ja vanhin lapsenlapsensa Vitali.

Kirj. **M. DOLGOPOLOVA.**

Eräänä kauniina kesäpäivänä, toimitettuamme kaikki asiamme, kävelimme katselemassa Zaporozhjea. Näköpiirissä kajasti tehtaiden savupiippuja, masuuneja ja nostureita — luonteenomaisia zaporozhjelaisnäkymiä. Laskeuduttuamme Dneprin rannalle näimme laajalti tunnetun Dneproges-voimalaitoksen padon. Hitleriläiset hävittivät voimalaitoksen sodan aikana miltei perustuksiaan myöten, mutta nyt se on entistä ehompi.

Kaukaa häämöttivät Gogolin kirjoissaan ylistämän Hortitsan saaren ääriviivat. Mieleemme muistuivat myös Gogolin sankarit — zaporogilaiset kasakat, Taras Bulba... Tänne, Dneprin kuohuville koskille, Taras toi poikansa ja siunasi heidät suureen urotyöhön. Kuinka monta kertaa zaporogilaiset nousivatkaan suojaamaan kotimaataan ulkomaalaisilta valloittajilta. Myös Bulban jälkeläiset ovat vuodattaneet vertaan tämän oikean asian puolesta.

Joen rannalla sijaitsevaan varjoisaan puistoon Zaporozhjen asukkaat ovat pystyttäneet marmorisen obeliskin toisen maailmansodan aikana kaatuneille kaupungin puolustajille. Sen luona tapasimme jo keski-ikään ehtineen naisen, joka sijoitteli muistopatsaan juurelle punaisia ja valkoisia pioneja. Marmoriseinän kahta puolta oli seppeleitä ja köynnöksiä ja vieressä koruttomia kukkakimppuja — kedolta kerättyjä päivänkakkaroita, ruiskaunokkeja ja kissankelloja.

Kuultuaan askelemme nainen kääntyi. Tulimme lähemmäksi ja tervehdimme. Näin alkoi tuttavuutemme. Kysyimme naiselta, kenen muistoa hän täällä vaalii.

— Mieheni muistoa, — nainen vastasi. — Hän kaatui kaukana täältä, Berliinin edustalla. Mutta kun tulen tänne, niin tuntuu kuin olisin mieheni haudalla...

Nainen oli Anastasia Burova. Kuivattuaan kyynelhelmen poskeltaan hän kertoi, miten on elänyt neljän lapsensa kanssa miehensä kuoleman jälkeen.

Anastasia Burova, hänen poikansa Vladimir, tyttärensä Lidia ja vävynsä Jakov käyvät työssä Zaporozhjen rauta- ja terästehtaalla, jossa Vasili Burov oli ennen sotaa 11 vuotta valurina ja josta hän lähti puolustamaan maataan heinäkuussa 1941.

— Koko perheemme kohtalo **punoutuu** tähän tehtaaseen, sanoi Anastasia Burova. — Tehdas on kuin omamme ja ihmisetkin ovat kuin omaisiamme. Kuinka olisinkaan voinut kasvattaa lapseni ilman heidän tukeaan?! On turha salata, että olin lujilla pienten lasten kanssa. Vanhin heistä täytti juuri sodan alussa 12 vuotta. Neljä lasta piti vaatettaa, ruokkia ja kasvattaa. Aika oli vaikea, mutta apukin oli aina lähellä. Itse menin työhön tehtaaseen. Lida, Volodja ja sitten myös Viktor otettiin lastentarhaan. Voin olla rauhallinen, sillä tiesin, että lapset ovat hoivassa. Viktorista oli tosin paljon huolta. Poika oli sairaalloinen ja heikko, neljään vuoteen asti ei puhunutkaan. Hänen vuokseen kärsin kovasti, mutta sitten oli myös ilomme suuri, kun poika tuli lastentarhasta ja ensimmäisen kerran selvästi sanoi kauan kaihotun sanan ''äiti''. Nyt tämä on kaikki elettyä ja kestettyä. Viktor on kasvanut ja voimistunut, käy koulua jo 9. luokalla. Kesäksi tehtaan ammattiliittokomitea antaa hänelle maksuttoman paikan pioneerileirille Dneprin varrelle, Andrejevkan kylään, jossa tehtaallamme on myös lepokoti. Koulun jälkeen

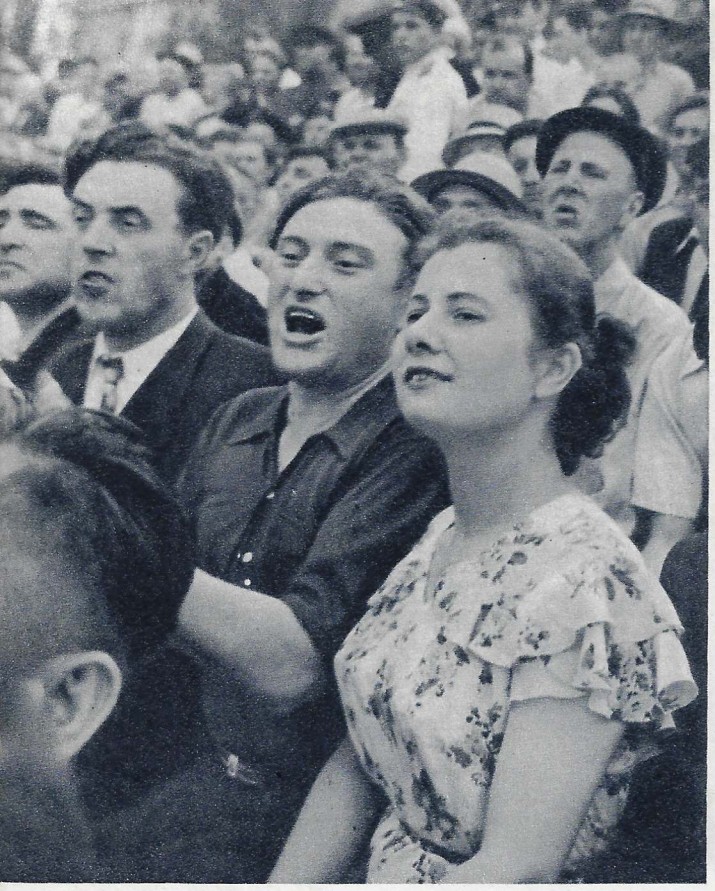

Anastasia Burovan vanhin tytär Jevgenia käy usein stadionilla.

Vladimir Burov pelaa jalkapalloa.

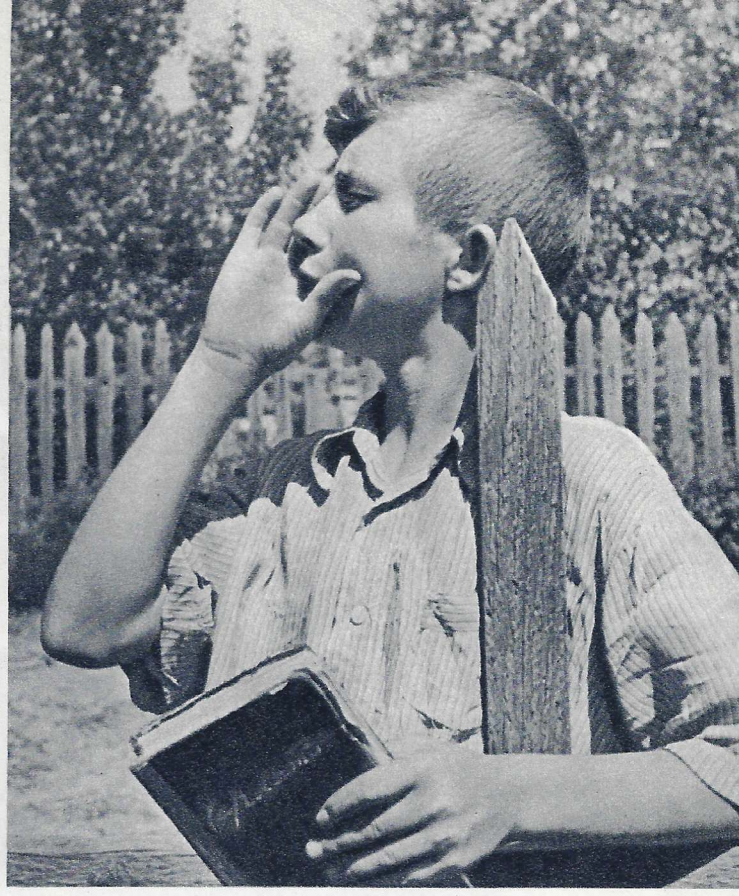

Viktor Burov viihtyy kirjojen parissa.

Heidän lempisankarinsa on Spartacus.

Viktor aikoo lukea eläinlääkäriksi. Hän pitää kovin kaikista eläimistä. . .

— Entä toiset lapsenne?

— Kaikki ovat kotona. Tyttäreni ovat menneet naimisiin, mutta eivät ole kaukana. Tulkaa meille, niin näette kaikki! . .

Seuraavana päivänä poikkesimme pieneen taloon kaupungin laidassa. Talon oli laittanut jo perheen isä Vasili Burov.

Emäntä esitteli meille vanhimman tyttärensä Jevgenian, joka asuu miehensä kanssa aivan lähellä ja pistäytyy usein työn jälkeen kotona.

— Lapsuudessa haaveilin opettajan ammatista, kertoi Jevgenia. — Mutta sota ja isän kuolema käänsi elämän toiselle tolalle. Kasvatusopillisen korkeakoulun asemesta täytyi mennä lyhytaikaisille kirjanpitokursseille: oli hankittava ammatti ja päästävä työhön, jotta saatoin auttaa äitiä nuorempien lasten kasvattamisessa. Nyt olen kirjanpitäjänä, olen viehättynyt ammattiini ja viihdyn hyvin numeroiden parissa. . .

Huoneeseen juoksi pirteä valkotukkainen poika.

— Tämä on sisareni Lidian vanhin poika, Vitali — esitteli Jevgenia. Lidia oli kolme vuotta ammattikoulussa, missä oli täysi ylöspito ja siellä hän oppi jyrsintyöläisen ammatin ja on nyt jo monta vuotta käynyt työssä tehtaassa. Tällä hetkellä hän ei käy työssä: on jo neljättä kuukautta lomalla, hän on saanut tytön.

Puhelumme aikana tuli työstä kotiin Vladimir, ammatiltaan mallipuuseppä. Saimme tietää, että sohvan ja nojatuolit, joilla istuimme, hän oli tehnyt itse. Vaikka Vladimir on täyttänyt vasta 18 vuotta, niin hän on vanhin talon miehistä.

— Nyt aion tehdä vaatekaapin, sanoi Vladimir hiukan kainostellen. — Äiti valittaa, että vanha vaatekaappi on käynyt pieneksi. . .

Anastasia Burova otti seinältä miehensä valokuvan, joka oli otettu hiukan ennen sodan alkamista. Katsellen valokuvaa hän sanoi: — Jos mieheni näkisi lapsensa, niin hän sanoisi suuren kiitoksen työtovereilleen, naapureilleen ja valtiolle, jotka ovat auttaneet minua kasvattamaan lapseni.

— Mummolassa on kaikki niin maukasta.

Lidia on saanut työn.

Lidia Burovan mies Jakov Shtsherbina ongella poikansa Vitalin kanssa.

KUNKIN MAUN MUKAAN

Valok. M. Gankin.

Saliin pyrhälsi parvi lapsia. Pienissä ryhmissä he lähestyivät pöytiä, joilla oli nimitauluja: Tshekkoslovakia, Unkari, Neuvostoliitto, Bulgaria, Puola, Romania, Saksan demokraattinen tasavalta. Lapsivirran mentyä, pöydille jäi kukkakimppuja.

Näin alkoi Moskovassa kahdeksas kansainvälinen muotikongressi.

Muotikongressin merkkiä — neulalla ja langalla piirrettyä kyyhkystä — saattoi noina päivinä nähdä mainoksissa, kongressipaikan — Moskovan muotitalon julkisivulla sekä kongressin osanottajain rinnassa.

Uusia muoteja esiteltiin myös suurelle yleisölle. Toinen toisensa jälkeen nousi Urheilupalatsin avaran salin korokkeelle mannekiineja seitsemästä eri maasta. Suosionosoitusten vastaanottamina ja saattamina he esittivät aistikkaita pukujaan. Kahdeksantena maana esitteli muotejaan Kiina, jonka edustajat olivat läsnä kutsuvieraina.

Urheilupalatsin salissa esiteltiin iltaleninkejä, kävelypukuja, koruttomia koti- ja työvaatteita, urheilu- ja ranta-asusteita, päällysvaatteita jne., sanalla sanoen kaikkia naisten pukimia.

Esittelylavalla saattoi nähdä myös lapsia ja miehiä, mutta valta-asema oli kuitenkin naisilla.

Mitä uutta on siis naisten muodeissa? Ylipäänsä puvut ovat vapaita, laskoteltuja, väljäkauluksisia, leveävöisiä ja ''tynnyrihameisia''.

Tällainen on yleissuunta. Kullakin maalla oli tietenkin omat ''vetonumeronsa''. Bulgarialaisissa malleissa oli vallitsevana suoraviivaisuus ja yksinkertaisuus. Saksan demokraattinen tasavalta esitteli sangen käytännöllisiä ja hinnaltaan halpoja kankaita. Puolalaiset esittelivät onnistuneesti sommiteltuja väriyhdistelmiä, romanialaiset siroja jersey-vaatteita, unkarilaiset mielenkiintoisesti kaavailtuja palttoo- ja pukumalleja ja tshekkoslovakialaiset mestarit loistivat pehmeillä linjoilla. Neuvostoliiton muotitaiteilijat ovat käyttäneet onnistuneesti kansallisia motiiveja.

Sanalla sanoen Moskovan muotikongressista näytti olleen kaikille hyötyä.

Kongressin kulissien takana. Muotiesittelyyn valmistaudutaan kuin teatterin ensi-iltaan.

Muotikongressin kokouksessa esitellään iltaleninkejä.

Tshekkoslovakia.

Puola.

Neuvostoliitto.

Bulgaria.

JA NÄIN KOKO ELÄMÄN AJAN...

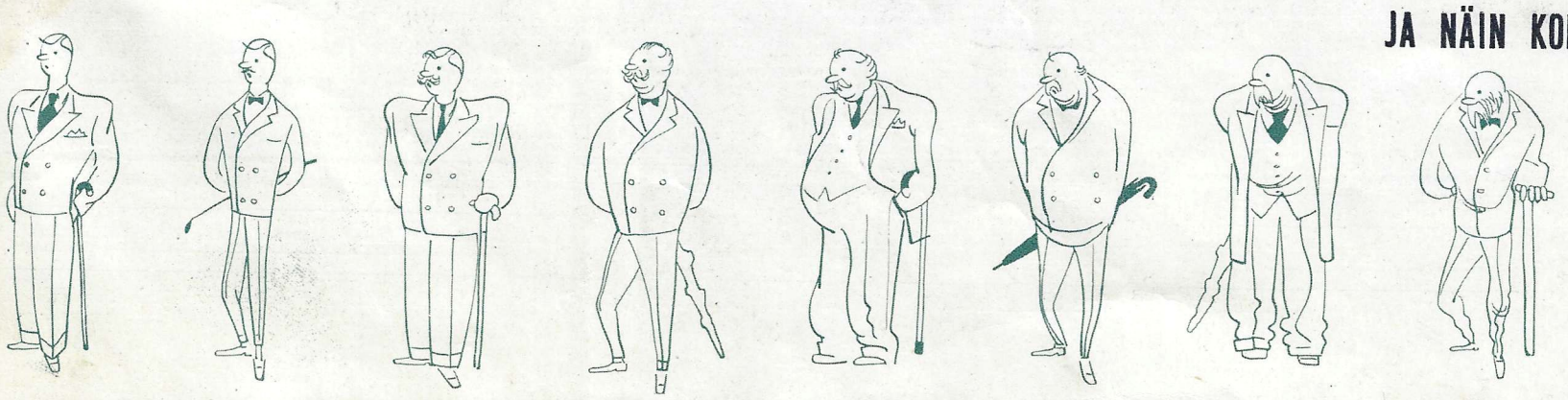

MIESTEN MUODIN KEHITYSVAIHEET

A. Zhitomirskin piirros.

Jännittävää tietää kenen malli katsotaan parhaaksi.

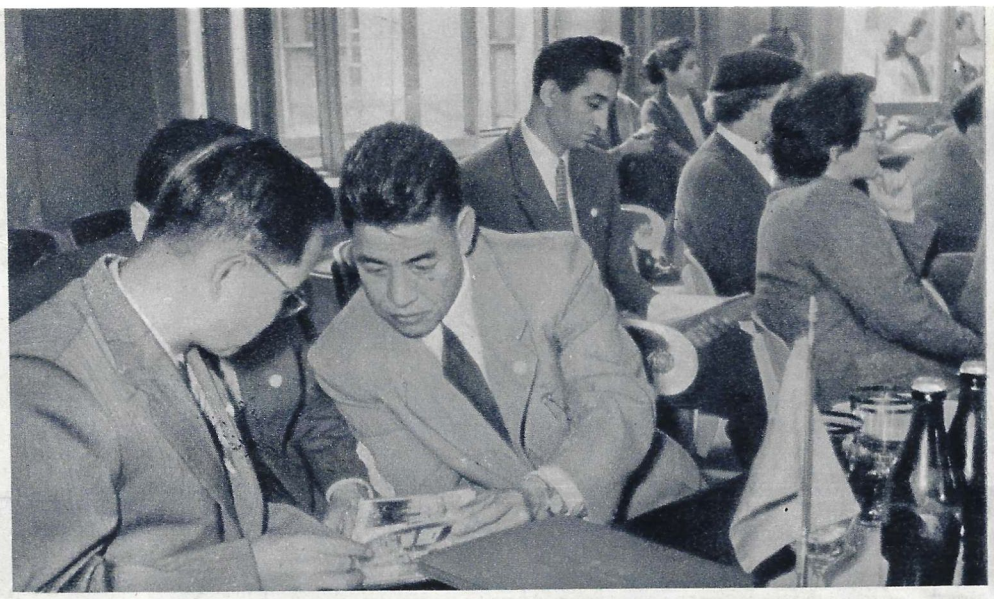

Kiinalaiset tarkkailijat seurasivat suurella mielenkiinnolla kongressin kulkua.

Nuoren polven muoteja.

Unkari.

Romania.

Saksan demokraattinen tasavalta.

MIKÄ ON VAIVANA?

Kärsivällisyyttä! Täytyyhän odottaa vuoroa.

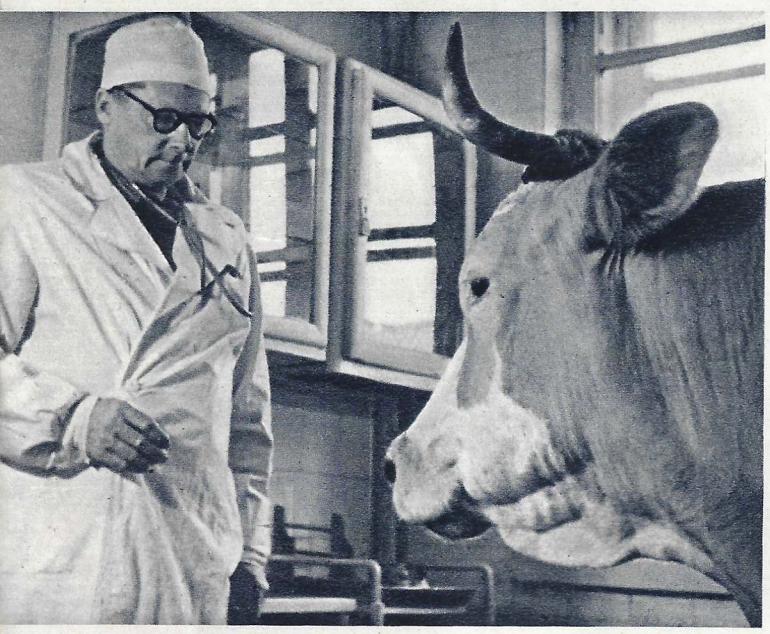

"Mikäs meitä vaivaa?"

Taudin laadusta on saatu selvä, hoitaminen alkaa.

Kirj. I. DIK. **Valok. Mih. Gratshev.**

Eläinsairaalan vastaanottohuoneeseen tulee poikanen kantaen sylissään koiranpentua.

— No, mikäs meitä vaivaa? — utelee välskäri hymyhuulin.

— Pennulla on pää kipeä...

— Niinkö se on sanonut?

— Eihän se itse ole sanonut, mutta minä tiedän, koska pallo osui sitä päähän...

Kuinka voisi olla antamatta apua sairaalle! Välskäri kaataa lautaselle maitoa, ripottaa siihen pulveria, ja isäntänsä mielihyväksi pentu nousee käpälineen lautaselle.

Moskovan Dzerzhinskin piirin eläinsairaala ottaa päivittäin vastaan satakunta "potilasta". Niiden joukossa on sellaisiakin kuin ongenkoukun nielaissut kananpoika, varpusta takaa-ajaessaan katolta pudonnut kissa ja metsätysmatkalla hauleja vahingossa nahkaansa saanut loppakorva. Sairaalassa on valkoisella kaakelilla päällystetty leikkaushuone, röntgenhuone, valohoitola, verikoelaboratorio, apteekki ja ambulanssiauto.

Sinisellä ristillä on Moskovassa omat apteekkinsa, 11 eläinhoitolaa ja 3 vakinaista eläinsairaalaa. Sininen risti ei suorita ainoastaan lääkintää, vaan myös ehkäisytyötä. Sen lääkärit tekevät joka vuosi pistoksia koirille vesikauhua, lehmille sorkkatautia sekä hevosille räkätautia vastaan ja huolehtivat siitä, ettei mikään kulkutauti pääsisi puhkeamaan.

Eläinlääkäreillä on siis laaja työvainio, alkaen eläinmaailman suojelemisesta koko maan mitassa ja päätyen krokotiilin hampaan paikkaamiseen eläintarhassa.

— Kenen vuoro?.. Eläintarhan jokaisen asukin on käytävä lääkärintarkastus.

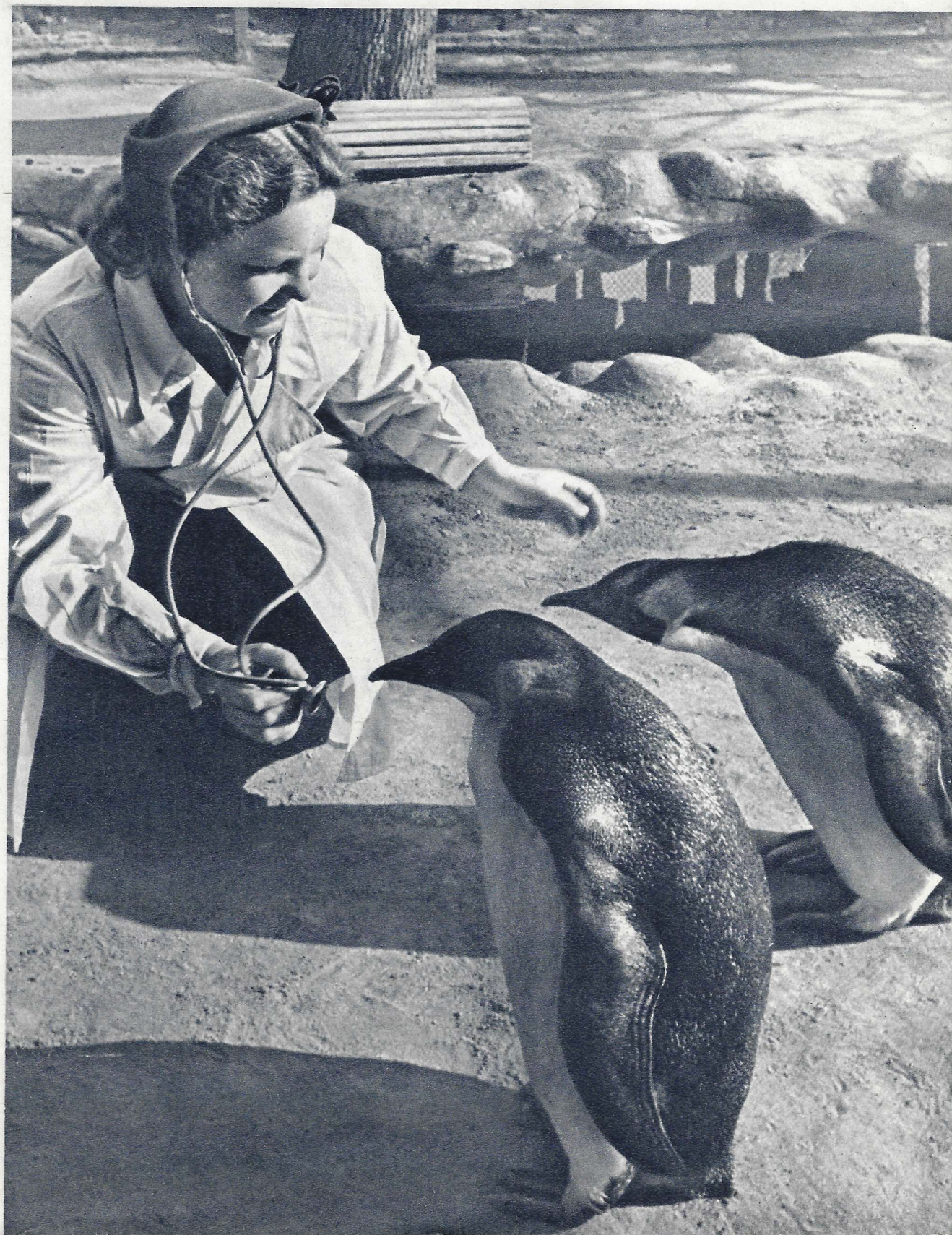

Murtunut sääriluu on kasvanut yhteen onnellisesti! Potilas on valmis antamaan suukon hoitajalleen.

Keikari oli nielaissut puukapulan. Tarvittiin kirurgin puuttumista asiaan. Nyt Keikari kantaa kaikkialla tätä "muistoesinettä".

Kevāthupailulla Mirri oli vilustunut pahanpäivāisesti. Valohoito tekee hyvää...

METSÄN ORNAMENTTEJA

Valok. Z. Vinogradov.

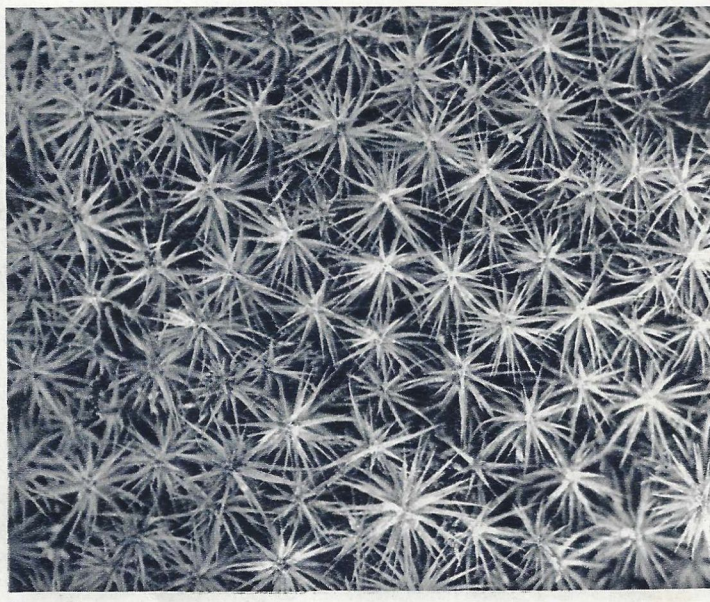

Ahopellavaa.

Sananjalkaa.

Nokkosia.

Heisipensasta.

"IHMEKAIVO"

Kirj. **B. VORONOV.**

Tällä sivulla on välähdyksiä elokuvasta "Ihmekaivo", jonka sankareina ovat vanhan venäläisen kansansadun hahmot — hyvä tytär, ilkeä äitipuoli ja oikeudenmukainen haltija.

...Näppärän elämä oli katkeraa. Aamuvarhaasta iltamyöhään teki hän työtä voimiaan säästämättä. Lämmitti uunia, siivosi huoneita, alusti taikinaa, kantoi vettä, syötti kanoja ja pilkkoi puita. Ja näin päivästä päivään.

Mutta olipa tyttö kuinka ahkera tahansa hän ei koskaan saanut äitipuolelta muuta kuin haukkumista:

— Joudutko siitä! Minä sinua syötän, juotan ja vaatetan. Nopeammin, tai muuten käy huonosti!

Talossa oli toinenkin tytär, jonka nimi oli Laiskimo. Hän ei tehnyt mitään muuta kuin söi ja nukkui ja vetelehti ulkona. Mutta hän oli äidin oma tytär, jota aina hemmoteltiin.

— Miksi et nuku, kyyhkyläiseni, miksi et syö, kultaseni!

Näppärä meni kerran vedelle ja pudotti ämpärin kaivoon.

— Kun kerta pudotit, niin ota poiskin! — huusi äitipuoli.

Näppärän täytyi laskeutua kaivoon. Hän otti nuoran päästä kiinni, sulki pelosta silmänsä ja putosi kaivon pohjaan. Avattuaan silmänsä hän näki ympärillään satumaisen metsän, jossa paukkui kova pakkanen. Äkkiä juoksi jostain esille jänis ja sitten karhunpoika. Kummallakin olivat omat huolensa: vilu ja nälkä. Näppärä kääri liinansa jäniksen ja karhunpojan ympärille ja lähti kävelemään polkua pitkin. Kohta hän huomasi komean linnan, jonka edessä asteli hallapartainen vanhus iso turkki yllään.

— Päivää! — sanoi tyttö niiaten huomattuaan vanhuksen Pakkasukoksi.

— Päivää, päivää! — vastasi ukko. — Sinäkö se ämpärin pihalleni pudotit?

— Minä sen pudotin, Pakkanen Iivananpoika, tunnusti tyttönen syyllisenä.

Pakkasukko vei tytön linnaan ja lähti itse ulos. Näppärä huomasi talon tarvitsevan siivousta ja kävi oitis toimeen. Ja tekikin sen niin hyvin, että kaikki kiilsi ja välkkyi. Sitten hän pani tulen uuniin, paistoi leipää ja keitti puuroa. Huone tuli lämpimäksi ja puhtaaksi, jäätyneet kukat sulivat, leikkikalut elpyivät ja ryhtyivät laulamaan ja tanssimaan. Pakkanen Iivananpoika tuli tupaan, katsoi ympärilleen ja sanoi:

— Kiitos sinulle, että ilahdutit vanhusta!

Ukko antoi tytölle ämpärin ja lisäksi kauniin leningin ja kalliin tukkakoristeen.

— Pyydä vielä mitä haluat! — kehoitteli ukko.

Tytön mieleen muistuivat jänis ja karhunpoika.

— Tehkää niin, ettei linnuilla ja eläimillä olisi metsässä vilu.

— Tapahtukoon tahtosi, — ja Pakkasukko viittasi kädellään. — Tulkoon metsä lämpimäksi!..

Vaivalla ja tuskalla oli tyttönen tullut ukon tiluksille, mutta kotiinsa palasi aivan huomaamatta, kuin olisi siivillä lentänyt! Katsoessaan ympärilleen hän huomasi heti äitipuolen ja Laiskimon juoksevan luokseen. Nämä eivät odottaneetkaan häntä takaisin ja vielä niin kauniisti puettuna!

Oikein kateeksi kävi äitipuolen, ja hän lähetti Laiskimonkin Pakkasukon vieraaksi.

— Pyydä enemmän jalokiviä! — äiti neuvoi tytärtänsä.

Mutta kokonaan toista maata oli äidin tytär: hän ei auttanut jänistä eikä karhunpoikaa ja pakkasvaarin palatsissakin hän istuutui vain odottamaan lahjoja kädet ristissä. Vaari antoi tytölle ämpärin eikä tyhjänä, vaan siinä oli suuri kiiltävä kivi. Äiti oli hyvillään nähdessään tyttärensä palaavan eikä tyhjänä, vaan lahjoineen. Mutta kohta auringon pilkistäessä kivi muuttui jäälohkareeksi ja sitten suli kokonaan. Pakkasukko rankaisi Laiskimoa laiskuudesta ja töykeydestä, siitä, ettei hän suonut kenellekään hyvää, vaan huolehti ainoastaan itsestään.

Tällainen aihe on otettu värillisen piirrosfilmin "Ihmekaivon" pohjaksi.

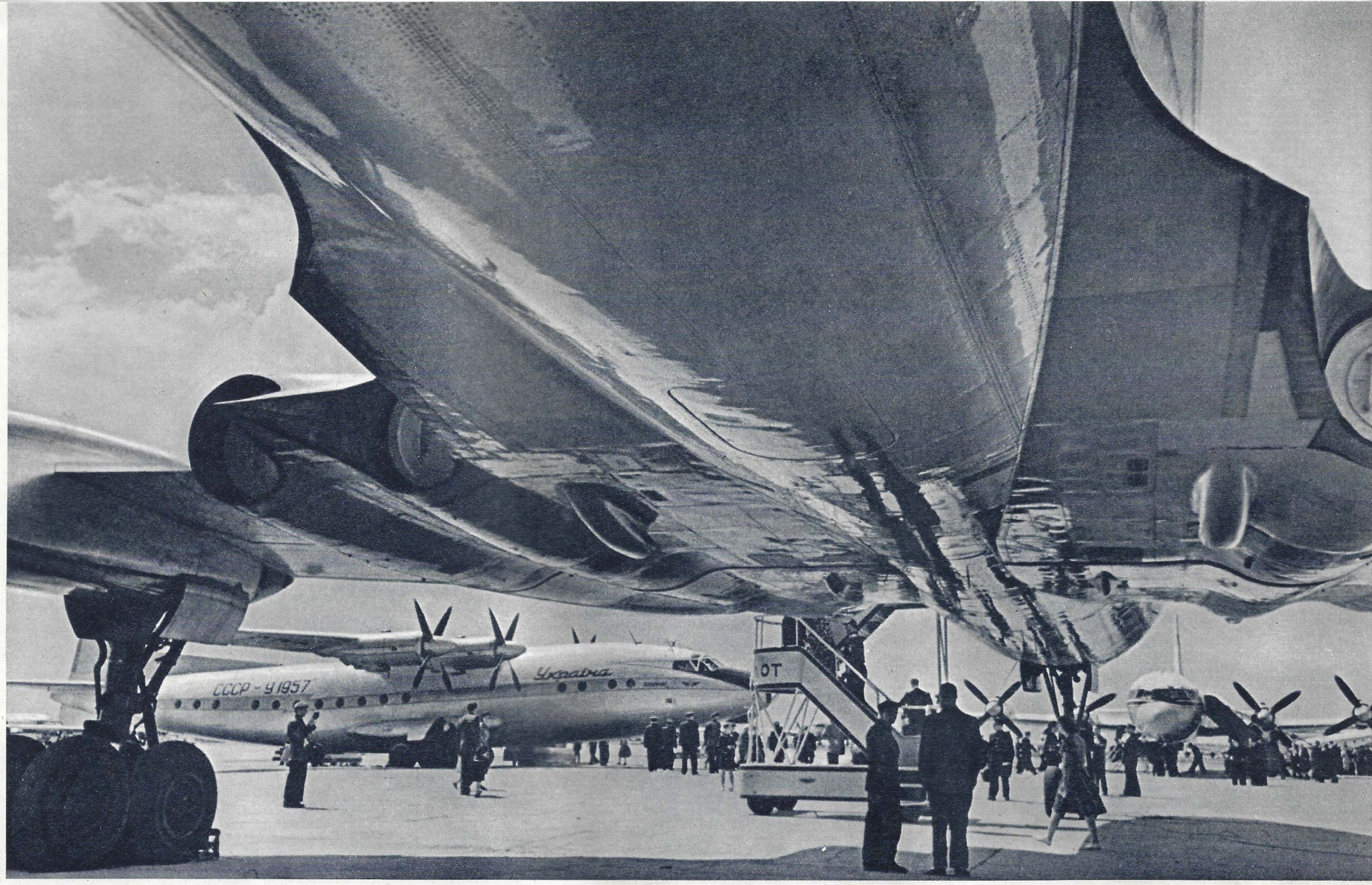

Uusia neuvostolaisia matkustajalentokoneita "Ukraina" (vasemmalla), "TU-110" (etualalla) ja "Moskva". Seuraavassa numerossa kerromme niistä yksityiskohtaisemmin.

Valok. J. Korolev ja J. Halip.

Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön puheenjohtaja K. J. Voroshilov on juuri ottanut vastaan Yhdysvaltojen täysivaltaisen erikoislähettilään L. Thompsonin valtuuskirjan. Kuvassa lähettiläs esittelemässä lähetystönsä henkilökuntaa K. J. Voroshiloville. **Valok. N. Horunzhi.**

Neuvostoliitossa kävi hiljattain ryhmä Pakistanin islamilaisia, jotka tekivät kierrosmatkan Moskovaan, Leningradiin ja muihin kaupunkeihin. Vieraat tutustuivat maamme oloihin ja muhamettilaisen uskontokunnan asemaan Neuvostoliitossa. Kuvassa jumalanpalvelus Leningradin moskeijassa Pakistanin islamilaisten hengenmiesten osanotolla.

Valok. L. Zivert.

ITSETYHJENTYVÄ LOTJA

Puutavaran purkaminen lotjasta tai proomusta ottaa tavallisesti pitkän ajan. Jokin aika sitten Neuvostoliitossa rakennettiin itsetyhjentyvä lotja. Sen on suunnitellut Irtyshin vesistöalueella toimiva laivuri A. N. Lukovitski. Kuorman purkaminen tapahtuu seuraavalla tavalla: lotjan toisessa kyljessä on viisi vesisäiliötä, jotka täytetään vedellä. Veden painosta lotja kallistuu niin, että lasti vierii itsestään veteen. 1900 tonnin painoisen puutavaralastin purkamiseen tarvitaan puoli tuntia.

Valok. V. Lipovski.

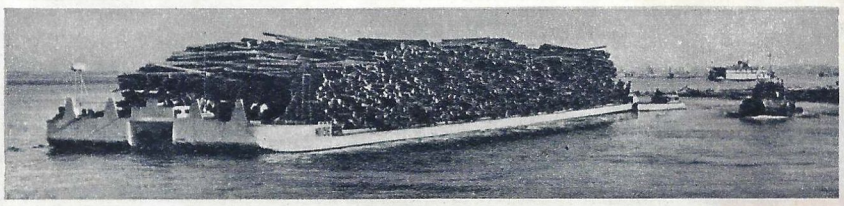

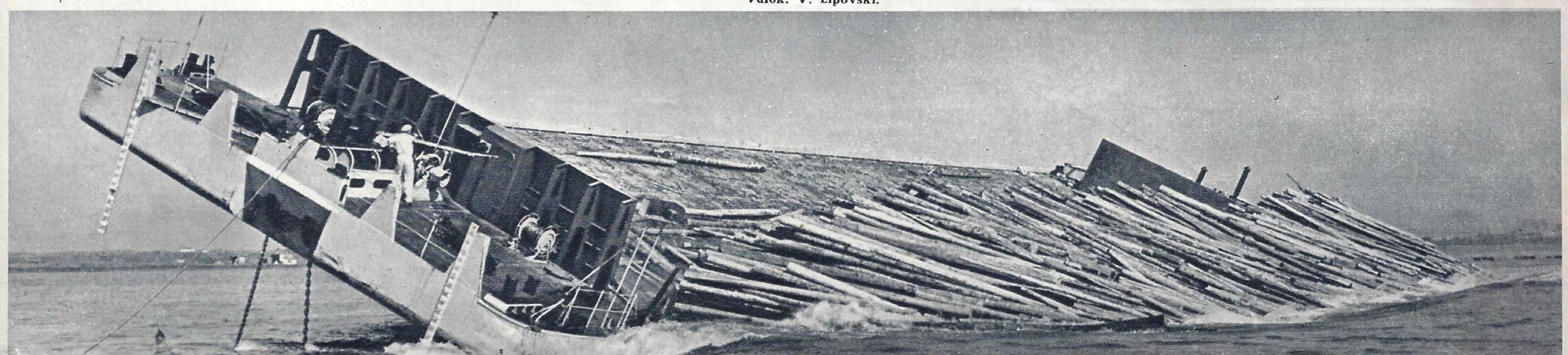

JALKAPALLOILUA

"Spartak" (Moskova) —
"Vasco da Gama" (Rio de Janeiro)
1 : 0

"Dynamo" (Moskova) — "Fiorentina" (Firenze)
1 : 1

"Lokomotiv" (Moskova) — "Galatasary" (Istanbul)
3 : 1

Urheilu

KILPAILUKAUSI KUUMIMMILLAAN

Tänä kesänä Neuvostoliitossa järjestetään sellainen määrä urheilutilaisuuksia, että niiden luetteleminenkin vaatisi monta sivua. Siksi rajoitumme ainoastaan tärkeimpiin kohtauksiin.

Heinäkuun lopulla Moskovassa alkoivat III kansainväliset nuorisokisat, jotka ovat suurimmat kilpailut sitten XVI olympialaisten. Ennen III nuorisokisoja Neuvostoliitossa pidettiin suuret karsinnat, ylioppilaiden spartakiaadi ja monia mestaruuskilpailuja, joihin osallistui kymmeniä tuhansia ihmisiä. Pinnalle on noussut uusia nimiä ja monet ovat ensimmäistä kertaa ansainneet kunnian päästä Neuvostoliiton yhdistettyihin joukkueisiin.

Leningradissa pidettyihin neljänsiin ylioppilasspartakiaadeihin osallistui neljättä tuhatta urheilijaa. Keskeisin tila kilpailuissa oli yleisurheilulla. Erikoisesti kunnostautui tartolainen opiskelijatyttö Vilve Maremäe, joka hyppäsi pituutta 6 metriä 11 senttiä. Kilpailun ulkopuolella aitajuoksuun osallistunut Leningradin mekaanisen opiston oppilas Anatoli Mihailov suoriutui 110 m aidoista 13,9 sekunnissa, saavuttaen siten uuden Neuvostoliiton ennätyksen ja toistaen Euroopan ennätyksen.

Ennätyksistä puheen ollen mainittakoon myös leningradilainen Juri Stepanov, joka Helsingin—Leningradin ottelussa löi maailmanennätyksen korkeushypyssä: 2,16 m. Yli 60 vuotta on tämän lajin maailmanennätys kuulunut Yhdysvalloille.

Koripalloilun EM-kisat pidettiin tänä vuonna Sofiassa. Mestaruuden voittivat neuvostoliittolaiset koripalloilijat, jotka suoriutuivat turnauksesta ilman ainoatakaan häviötä.

118 vuotta sitten ensi kerran järjestetty Henleyn regatta oli kerännyt tänä vuonna sangen vahvan kokoonpanon. Neuvostolaiset kahden miehen neliairoiset ja neljän miehen ulkohankaiset ilman perämiestä pääsivät ensimmäisille sijoille. Erikoisesti menestyivät olympiavoittajat Juri Tjukalov ja Aleksandr Berkutov, jotka pääsivät edelle kilpailijoistaan kymmenen venemittaa. Lontoolaiset urheilutarkkailijat kirjoittivat, että venäläisistä voidaan päästä voitolle vain siinä tapauksessa, jos he hukkuvat taikka katkaisevat kaikki aironsa.

Lopuksi muutama sana jalkapalloilusta. Mestaruussarjan ja maljaotteluiden lisäksi on pidetty useita kansainvälisiä otteluita. Neuvostoliitossa ovat käyneet sellaiset kuulut ulkomaalaiset joukkueet kuin "Vasco da Gama" Rio de Janeirosta, "Fiorentina" Firenzestä ja "Galatasary" Istanbulista. Sverdlovskissa, Voronezhissa, Irkutskissa, Odessassa, Riiassa, Gorkissa, Bakussa, Ivanovossa ja muissa kaupungeissa ovat vierailleet Romanian, Kiinan, Ruotsin, Puolan, Bulgarian, Iraanin, Suomen ja Tshekkoslovakian jalkapalloilijat.

J. Rubin.

Penkkiurheilijat ovat paikoillaan satoi tai paistoi.
Valok. A. Botshinin.

— Onnittelen! — sanoo Eino Simelius Juri Stepanoville tämän juuri hypättyä maailmanennätyksensä 2,16 m kaupunkiottelussa Helsinki—Leningrad. Simelius saavutti uuden Helsingin ennätyksen 2,01 m.
Valok. N. Naumenkov ja N. Fedosejev.

Kuva Leningradissa pidetystä shakkimaaottelusta Neuvostoliitto—Jugoslavia. Neuvostoliiton joukkue voitti 42:22. Kuvassa Taimanov ja Nedeljković pelipöydän ääressä.
Valok. N. Naumenkov.

Tulassa — Venäjän pyöräilyn uranuurtajakaupungissa — vietettiin hiljattain velodromin 60-vuotispäivää. Juhlavieraina oli pyöräilyn veteraaneja — entisiä Venäjän ja Neuvostoliiton mestareita.
Valok. L. Dorenski.

Koripalloilun X EM-kisat pidettiin tänä vuonna Sofiassa. Viimeistä edellisenä kilpailupäivänä Neuvostoliiton joukkue kohtasi Unkarin joukkueen (oikealla). Neuvostoliitto voitti 62:51. Voitettuaan seuraavana päivänä myös Bulgarian koripalloilijat Neuvostoliiton joukkue korjasi kultasadon. Vasemmalla kilpailujen osanottajain loppuparaati.
Valok. N. Volkov.

Damaskoksen yliopiston valtuuskunta Neuvostoliitossa. Kuvassa neuvostoliittolainen tiedemies J. Bogojavlenski ja rva Tamimar Omar Pasha, Damaskoksen yliopiston professorin puoliso, Moskovan yliopistossa järjestetyllä vastaanotolla.

Valok D. Sorokin.

Moskovassa ja muissa neuvostokaupungeissa vieraili hiljattain suurella menestyksellä romanialainen viihdeorkesteri "Bucuresti". Kuvassa romanialaisen orkesterin soittajia.

Tshekkoslovakialainen valokuvanäyttely "Večerni Praha" (Prahan ilta) veti puoleensa moskovalaisia. Kuvassa näkymä eräästä näyttelysalista.

Valok. V. Ruikovitsh.

"Kanssaihmisiä katsellen" oli nimenä Moskovassa äskettäin järjestetyllä Englannin nykytaiteen näyttelyllä. "Olkoon tämä näyttely siltana Englannin ja Neuvostoliiton kulttuurikanssakäymiselle", sanoi englantilainen taidemaalari Paul Hogarth näyttelyn avajaispäivänä.

Valok. V. Ruikovitsh.

MOOTTORIPYÖRÄLLÄ MAAILMAN YMPÄRI

Moskovassa käynyt arabialainen matkailija Adnan Tillo on kirjoittanut lehteämme varten seuraavat rivit:

"Kiitän Neuvostoliiton lehdistöä mielenkiinnosta maailmanympärimatkaani, johon olen ryhtynyt moottoripyörälläni.

Arabialaisena ja syyrialaisena olen rauhan ja turvallisuuden kannattaja. Tervehdin Venäjän suuren kansan pyrkimystä lujittaa ystävyyssuhteita arabimaiden kansoihin. Tervehdin sen oikeudenmukaista suhtautumista heikkoja maita ja rauhan asiaa kohtaan!

Lausun sydämellisen tervehdykseni kaikille neuvostourheilijoille ja toivotan heille onnea ja hyvää tulevaisuutta.

Näkemiin!"

HUUMORIA

— Mistä joukkueesta hän on?.

M. Bitnyin piirros.

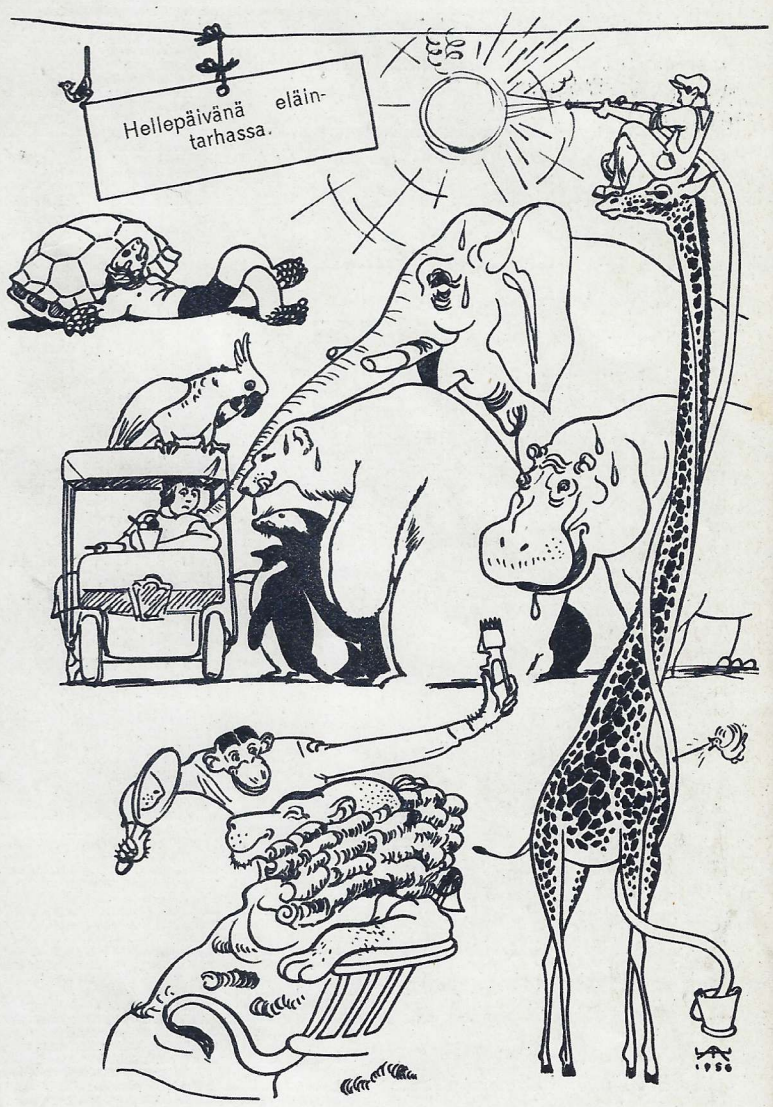

A. Zhitomirskin piirros.

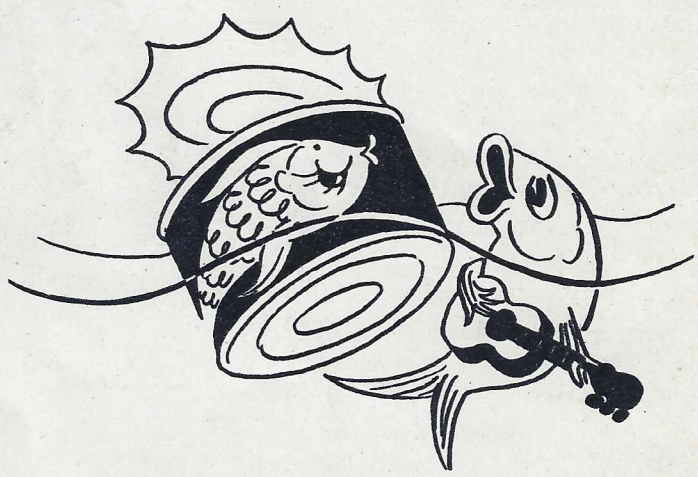

Serenaadi

M. Bitnyin piirros.

Päätoimittaja **N. GRIBATSHEV.**

Jäljentäminen viittaamatta Neuvostoliitto-lehteen kielletty.

Toimituksen osoite: Moskova, K—9, Moskvininkatu 8.

J. V. Stalinille nimetty Leninin kunniamerkillä palkittu Pravdan kirjapaino, Pravdankatu 24.

Moldavialainen tanssi. **Valok. A. Nevezhin.**

TAKASIVULLA näyttelijätär Nina Veselovskaja Dasha Bulavinan osassa elokuvassa ''Kärsimysten tie''. **Valok. V. Shahovskoi.**

NEUVOSTOLIITTO

N:o 8 1957